

Miasto Ostrołęka

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
REJONU „ROLNA” W OSTROŁĘCE

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.
e-mail: przestrzen@poczta.fm

Warszawa, 2019 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	5
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	6
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY.....	10
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	10
7. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	19
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	20
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	21
9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu.....	21
9.2. Problematyka ochrony środowiska w Planie miejscowym.....	25
10. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY).....	27
10.1. Ocena oddziaływania projektu Planu na elementy środowiska, w tym zasoby naturalne.....	27
10.2. Ocena oddziaływania projektu Planu na jakość i zagrożenia środowiska oraz zdrowie ludzi....	29
10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.....	31
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody.....	32
10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz.....	33
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki, dobra materialne.....	33
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	34
III.ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	34
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	36

Załącznik 1. Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Rolna” w Ostrołęce (opracowywanego na podstawie uchwały nr 522/LXX/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 września 2018 r.), nazwanego dalej **Planem**, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez zespół autorski spełniający wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.357.2018.JD z dnia 07.01.2019 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce (pismo nr: ZNS.470.29.2018 z dnia 19.11.2018 r.).

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchałek, 2009r.,
- Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody - Niezbędnik urzędnika, Pawlacyk, 2012 r.,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000, a także inne obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz na jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jej otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Rolna” w Ostrołęce, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym określono jego zgodność ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrołęki.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowej (styczeń 2019 r.) oraz dostępnych materiałów. Poniżej przedstawiono wykorzystane w niniejszej pracy materiały wejściowe:

1. Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla Miasta Ostrołęki w zakresie ochrony przyrody, Falkowski M., Skorupski J., BPRW, 2009 r.
2. Bilans wodnogospodarczy wód podziemnych z uwzględnieniem oddziaływań z wodami powierzchniowymi w dorzeczu Wisły, PiG, 2012 r.

3. Dane z monitoringu środowiska ze strony internetowej: <http://www.wios.warszawa.pl/>
4. Geografia regionalna Polski, PWN, Kondracki J., 2000 r.
5. Klimat Polski, PWN, Woś A. 1999 r.
6. Mapy akustyczne dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołęka o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, Naturprojekt Tomasz Pakuła, 2017 r.
7. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce - uchwała Nr 118/XIX/2007 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 25 października 2007 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
8. Opracowanie ekofizjograficzne dla Miasta Ostrołęki, StudioKA, 2004 r.
9. Opracowanie ekofizjograficzne rejonu „Rolna” w Ostrołęce, Przestrzeń Pracownia Projektowa s.c., 2019 r.
10. Plan gospodarki odpadami dla Miasta Ostrołęki na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016, 2010 r.
11. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 - zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 4462), zmienione: Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie, RDOŚ w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r., poz. 1303), zarządzeniem RDOŚ w Warszawie, RDOŚ w Białymstoku z dnia 25 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 4966) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/dokumenty/pzo>, 2018 r.)
12. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3721) zmienione Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 11946), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 7 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Mazur. poz. 2832) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/dokumenty/pzo>, 2018 r.)
13. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.
14. Program ochrony środowiska dla Miasta Ostrołęki na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r., 2017 r.
15. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok (od 2010 do 2017), WIOŚ 2011 r., 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r.
16. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku (od 2011 do 2017), WIOŚ 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r.
17. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi (aktualizacja 2017)
18. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy (aktualizacja 2017)
19. Strategia adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrołęki do roku 2025 z perspektywą do 2030, IOŚ-PIB, 2017 r.
20. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze, 2013 r.
21. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka, przyjęte Uchwałą Nr 567/LXIX/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 24 czerwca 2010 r. i zmienione uchwałami: Nr 294/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 maja 2012 r., Nr 629/LXIII/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr 252/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r., Nr 538/LXXI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 października 2018 r. oraz Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r. - wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
22. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
23. Zaktualizowany Program ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu - uchwała Nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.

24. Zaktualizowany Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu - uchwała Nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.

25. Zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ ustaleń Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody – zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Nie przedstawia on jednak ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, tylko możliwe kierunki jego rozwoju. Z tego względu ocena ustaleń planu dotyczy kierunków procesów, które mogą zajść pod wpływem realizacji ustaleń planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które zajdą. W Prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenu wg reguł określonych w planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska). Ponadto w Prognozie wzięto pod uwagę fakt, że plan miejscowy nie może naruszać wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. W związku z tym w planie nie ma możliwości wprowadzenia ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów innych niż jest to określone w Studium. Zatem ocena ustaleń planu i możliwości rozwiązań alternatywnych dotyczy kształtowania zagospodarowania w ramach określonej w Studium funkcji terenu (zaaprobowanej na etapie uzgadniania i opiniowania Studium przez organy ochrony środowiska).

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz planowanego w obowiązującym akcie prawa miejscowego dla przedmiotowego terenu. Jest to metoda odpowiednia do prognozowania i oceny wpływu ustaleń planów miejscowych na środowisko. Przy dużym stopniu ogólności zapisów planu brak jest możliwości zastosowania innych metod, jak np. macierzy. W pierwszym etapie oceny zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono by możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem byłoby ustalenie rozwiązań łagodzących (ograniczających i zapobiegających - zmniejszających negatywne oddziaływanie ustaleń planu, stanowiących integralną część projektu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal by występowało drugim krokiem byłoby zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny - o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki załączone do części tekstowej odzwierciedlające uwarunkowania, w tym uwarunkowania przyrodnicze i prawne, a także przewidywane kierunki zmian dla terenu objętego Planem.

Opracowując Prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1161)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2062 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 654)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 71)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1031)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757)
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane, zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

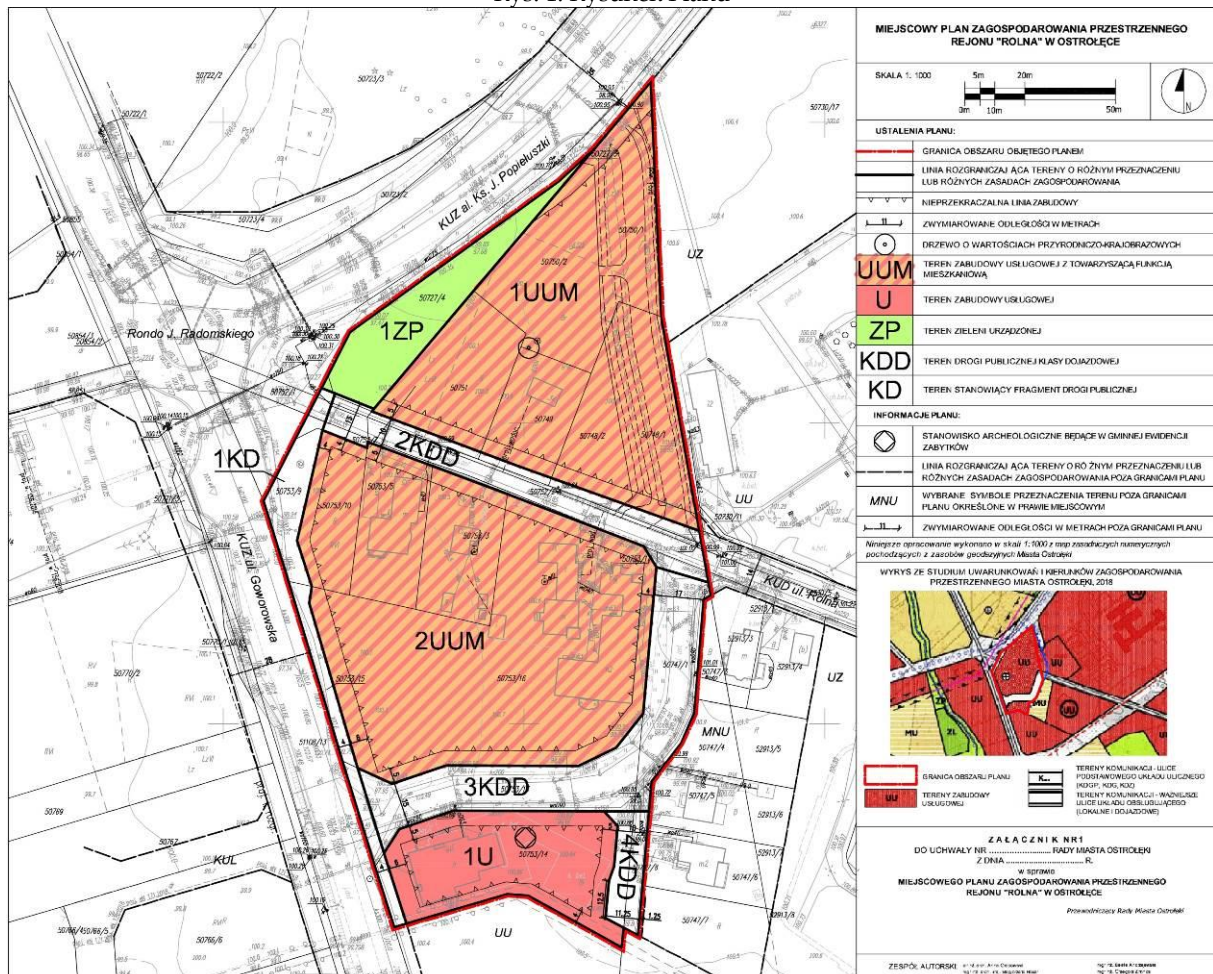
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów, w tym w szczególności modyfikację obowiązującego w prawie miejscowym przeznaczenia terenów zabudowy oraz układu komunikacyjnego, a także określenie zasad dotyczących kształtowania przestrzeni.

W Planie zostały określone:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki zabudowy;
- zasady ochrony i kształtowania ład przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, w tym: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony klimatu akustycznego, ochrony jakości powietrza, funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu;
- zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej uzyskanej w wyniku podziału nieruchomości;
- zasady dotyczące systemu komunikacji oraz ilość stanowisk postojowych;
- zasady dotyczące realizacji infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:
  - zaopatrzenia w wodę,
  - odprowadzania i oczyszczania ścieków,
  - odprowadzania i oczyszczania zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych,
  - usuwania odpadów stałych,
  - zaopatrzenia w energię elektryczną,
  - zaopatrzenia w ciepło,
  - zaopatrzenia w gaz,
  - telekomunikacji.

Rys. 1. Rysunek Planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza tereny:

U – zabudowy usługowej to jest budynki usługowe, budynki garażowe wraz z towarzyszącymi dojazdami wewnętrznymi, stanowiskami postojowymi, dojazdami, obiektami małej architektury. W terenie tym dopuszczono usługi, bez przesądzenia ich profilu, przy czym zakazano lokalizacji: stacji paliw, zakładów rzemieślniczych wymagających pomieszczeń produkcyjnych większych niż 200 m², obiektów usługowych wymagających placów składowych oraz bazy pojazdów transportu towarowego, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m², szpitali, domów opieki społecznej oraz usług związanych z czasowym lub stałym pobytem dzieci i młodzieży.

UUM – zabudowy usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową to jest budynki usługowe, budynki i lokale mieszkalne (przy zachowaniu warunku, że powierzchnia użytkowa mieszkań lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych nie może być większa niż 45% powierzchni użytkowej wszystkich budynków na działce budowlanej), budynki garażowe wraz z towarzyszącymi dojazdami wewnętrznymi, stanowiskami postojowymi, dojazdami oraz obiektami małej architektury. W terenie tym dopuszczono usługi, bez przesądzenia ich profilu, przy czym zakazano lokalizacji: stacji paliw, zakładów rzemieślniczych wymagających pomieszczeń produkcyjnych większych niż 200 m², obiektów usługowych wymagających placów składowych oraz bazy pojazdów transportu towarowego, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m², szpitali, domów opieki społecznej oraz usług związanych z czasowym lub stałym pobytem dzieci i młodzieży.

ZP – zieleni urządzonej wraz z ciągami pieszymi i obiektami małej architektury;

KD – fragmentu drogi publicznej klasy zbiorczej;

KDD – dróg publicznych klasy dojazdowej.

Ponadto na rysunku Planu ustalono m.in.: drzewo o wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, nieprzekraczalne linie zabudowy od dróg oraz rowu melioracyjnego (niewykazanego w ewidencji gruntów), a także wskazano stanowisko archeologiczne będące w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz symbole przeznaczenia terenów wyznaczonych w obowiązującym planie miejscowym w otoczeniu sporządzanego Planu.

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, zostały opracowane w projekcie Planu na podstawie wytycznych określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ostrołęki. Wymienione Studium zostało zatwierdzone uchwałą Nr 567/LXIX/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 24 czerwca 2010 r. zmienioną uchwałami: Nr 294/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 maja 2012 r., Nr 629/LXIII/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr 252/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r., Nr 538/LXXI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 października 2018 r. oraz Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r. W trakcie procedury sporządzania Studium, jak i kolejnych jego zmian, uzyskano pozytywne opinie i uzgodnienia organów ochrony środowiska (obszar sporządzanego Planu jest położony w części miasta, dla której Studium podlegało zmianom przyjętym uchwałą Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r.).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi plan miejscowy nie może być sprzeczny ze Studium. Wyrys ze Studium znajduje się na rysunku Planu przedstawionym na rys. 1 w rozdziale 4.

Przedmiotowy obszar Planu w Studium położony jest w obszarze **UU – zabudowy usługowej**, gdzie na warunkach określonych w planach miejscowych jako wiodąca funkcja możliwa jest realizacja szeroko rozumianych usług z towarzyszącą ewentualnie funkcją mieszkaniową. W obrębie ww. obszaru dopuszczono wyodrębnienie w planach miejscowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z istniejącym stanem zagospodarowania, bądź terenów o funkcji mieszanej - mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Nie dopuszczono natomiast wyznaczenia nowych terenów o funkcji wyłącznie mieszkaniowej.

W ramach przeznaczenia terenu możliwa jest również realizacja m.in. publicznych terenów zieleni, obiektów sportu, rekreacji i placów zabaw, dróg i parkingów oraz terenów infrastruktury technicznej.

W obrębie znajdujących się w obszarze opracowania terenów UU w Studium ustalono następujące wskaźniki urbanistyczne:

- powierzchnia biologicznie czynna – nie mniej niż 35% działki budowlanej,
- wysokość budynków – nie więcej niż 12 m.

Zakres możliwych do zrealizowania na tych terenach usług obejmuje działalność, która wynika z potrzeb miasta jako ośrodka wielofunkcyjnego i oznacza możliwość realizacji obiektów: służącym realizacji potrzeb społecznych, zdrowia, oświaty, nauki, administracji, usług bytowych, handlu, biurowości, kultury, kultu religijnego, sportu, rozrywki, turystyki, gastronomii, utrzymania porządku i ochrony porządku publicznego, zarządzania miastem oraz nieuciążliwej społecznie obsługi warsztatowej i drobnej wytwórczości.

Ponadto w obszarze opracowania i w jego otoczeniu wskazano podstawowy układ uliczny, w tym ulicę Goworowską i ks. J. Popiełuszki jako drogi klasy zbiorczej oraz tereny ważniejszych ulic układu obsługującego (lokalne i dojazdowe). W stosunku do wyznaczonych w Studium elementów układu komunikacyjnego ustaleniem studium jest konieczność realizacji powiązania komunikacyjnego we wskazanym rejonie, tj. założono, że dokładny przebieg danej ulicy, precyzyjnie określony liniami rozgraniczającymi, zostanie wytyczony w planie miejscowym, po szczegółowej analizie istniejącego zagospodarowania i stanu własności.

W obowiązującej obecnie na przedmiotowym obszarze miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce z 2007 r. wyznaczono tereny:

MNU58 i MNU59a - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług bez przesądzania ich profilu (wbudowane, stanowiące odrębną kubaturę towarzyszącą budynkowi mieszkalnemu lub jako funkcja podstawowa, przy czym działka budowlana, na której są położone nie może mieć więcej niż 700 m²) - obejmujące tereny działek, na których znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne lub wielorodzinne zawierające nie więcej niż 6 lokali mieszkalnych w jednym budynku, usytuowane w układzie wolnostojącym, bliźniaczym lub szeregowym, oraz ich zaplecza (tj. dojścia, podjazdy, podwórza, obejścia, budynki gospodarcze i garaże) wraz z ogrodami przydomowymi i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej. Ponadto, z pośród wskaźników urbanistycznych istotnych dla niniejszego opracowania, ustalono: maksymalną wysokość budynków do 2,5 kondygnacji, jednak nie więcej niż 12 m oraz minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo: 35% na działkach o pow. poniżej 700 m² i 50% na działkach o pow. większej niż 700 m².

Tereny te zaplanowano po obu stronach ul. Rolnej. Zajmują one dominującą część obszaru opracowania.

ZP8 - zieleni publicznej - obejmujący tereny zieleni urządzonej ogólnodostępnej o charakterze rekreacyjnym lub izolacyjnym - parki, skwery, zieleńce, ciągi zieleni, z wyłączeniem zieleni osiedlowej i zieleni w obrębie terenów ciągów komunikacyjnych.

Teren ten zaplanowano przy al. ks. J. Popiełuszki.

UUM21a - usługi - bez przesądzania ich profilu - obejmujący obiekty usługowe jak w ww. terenach UU, wraz z ich zapleciami, podjazdami, miejscami postojowymi, zielenią towarzyszącą i zewnętrznymi urządzeniami infrastruktury technicznej służącymi obsłudze tych terenów, z dopuszczeniem na tych terenach towarzyszącej funkcji mieszkaniowej (w formie odrębnych budynków lub jako kubatury integralnie związanej z budynkiem usługowym). Z pośród wskaźników urbanistycznych istotnych dla sporządzanego dokumentu planistycznego ustalono: maksymalną wysokość budynków do 12 m oraz minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na działkach zabudowanych: 40%.

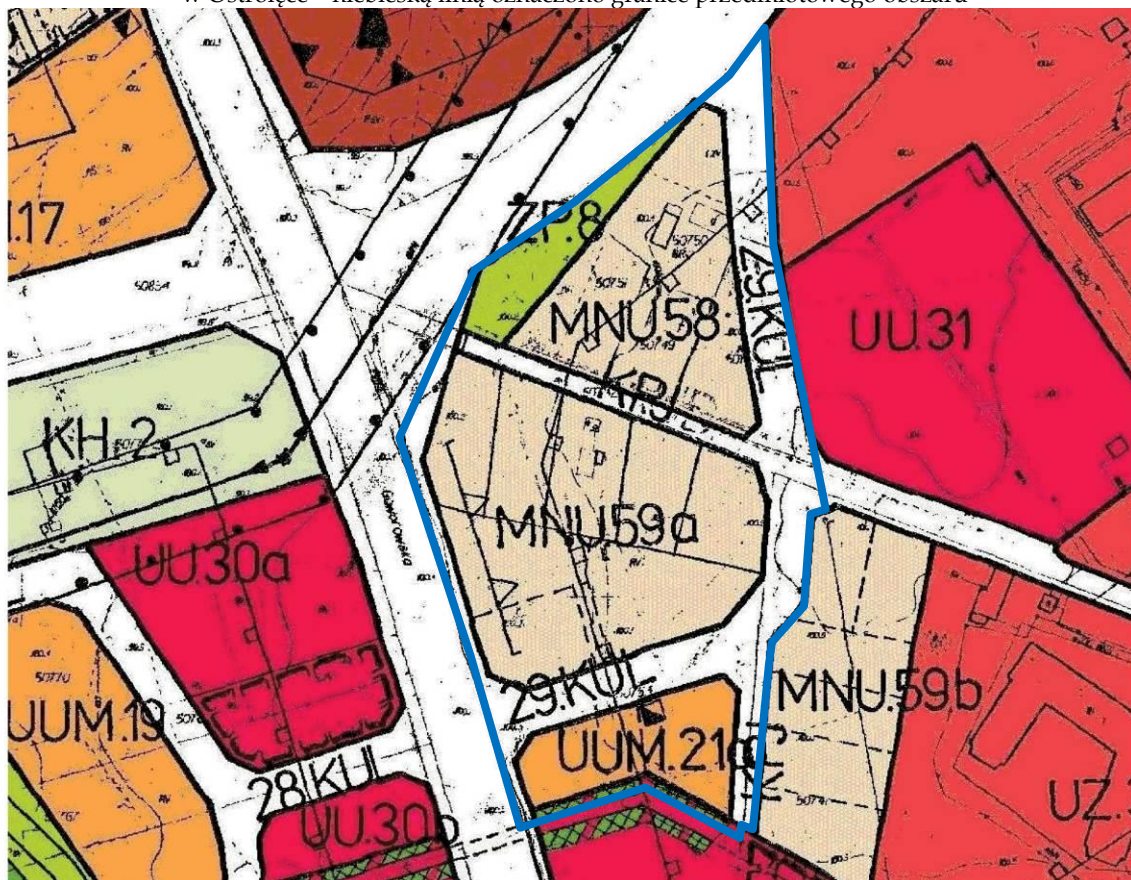
Teren ten jest obecnie zajęty przez obiekt gastronomiczny i przylegający do niego parking.

UU32 - usług - bez przesądzania ich profilu - obejmujące: obiekty usługowe służące szeroko rozumianej funkcji usługowej przede wszystkim w zakresie handlu, gastronomii, biurowości i rzemiosła, bądź funkcjom administracji, wymiaru sprawiedliwości i utrzymania porządku publicznego, a także z dopuszczeniem sprzedaży detalicznej paliw do pojazdów i obsługi pojazdów mechanicznych - z wyłączeniem handlu hurtowego wymagającego magazynów lub placów składowych o powierzchni przekraczającej 800 m², a także obiektów wymagających bazy pojazdów transportu towarowego. Tereny usług obejmują również towarzyszące obiektom usługowym zaplecza, podjazdy, miejsca postojowe, zielen towarzyszącą i zewnętrzne urządzenia infrastruktury technicznej służące obsłudze terenów usług. Z pośród wskaźników urbanistycznych istotnych dla sporządzanego dokumentu planistycznego, ustalono: maksymalną wysokość budynków do 12 m oraz minimalny procentowy wskaźnik terenów aktywnych przyrodniczo na działkach zabudowanych: 20%.

Teren ten obejmuje peryferyjny fragment przedmiotowego obszaru, położony przy rowie melioracyjnym i obiekcie gastronomicznym w południowej części przedmiotowego obszaru.

Ponadto w planie wyznaczono układ ulic. Zaplanowano drogę klasy lokalnej łączącą wzdłuż wschodniej granicy obszaru opracowania ulice ks. J. Popiełuszki i Goworowską (o szerokości 16 - 16,6 m), ponadto ul. Rolną zakwalifikowano jako ciąg pieszo-jezdny (o szerokości 7 m).

Rys. 2. Fragment miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce – niebieską linią oznaczono granice przedmiotowego obszaru

Wzdłuż dróg klasy zbiorczej w planie wyznaczono strefy 50 m, w których ustalono m.in. zakaz sytuowania budynków oświaty i służby zdrowia, przy czym zakaz ten nie obowiązuje w tych miejscach, dla których przeprowadzono badanie stwierdzające, że prognozowany poziom hałasu komunikacyjnego nie przekracza norm określonych dla tych obiektów w przepisach szczególnych, konieczności wyposażania nowych budynków mieszkalnych w zabezpieczenia przeciwhałasowe, dostosowane indywidualnie do prognozowanego poziomu hałasu.

Na wschód i południe od przedmiotowego obszaru wyznaczono tereny, które częściowo są położone w jego obszarze - UU32, MNU59b, a także tereny: UU31 - usług - bez przesądzania ich profilu oraz UZ2 - usług zdrowia i opieki społecznej - obejmujący wydzielone tereny obiektów szpitali, przychodni zdrowia i innych placówek służby zdrowia oraz opieki społecznej. Natomiast za północną granicą opracowania wyznaczono teren drogi publicznej klasy zbiorczej w ciągu al. ks. J. Popiełuszki a dalej teren MWU26 - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszącymi usługami wbudowanymi lub stanowiącymi odrębną niewielką kubaturę. Za zachodnią granicą opracowania wyznaczono zaś teren drogi publicznej również klasy zbiorczej w ciągu ul. Goworowskiej, a dalej teren KH2 - stacji paliw wraz z jej zapleczem i teren UU30a i UU30b - usług - bez przesądzenia profilu.

Planowane zmiany w prawie miejscowym dotyczą niewielkiej korekty przeznaczenia terenu (udziału na poszczególnych terenach zabudowy funkcji mieszkaniowej i usługowej), rodzaju usług, które mogą być realizowane na przedmiotowym terenie oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się generalnej zmiany przeznaczenia terenów oraz maksymalnej wysokości zabudowy. W sporządzanym Planie zaadaptowano z obowiązującego prawa miejscowego teren zieleni urządzonej oraz część układu drogowego. Odstąpiono od planowania północnego fragmentu drogi 29KUL (pomiędzy al. Ks. J. Popiełuszki a ul. Rolną) oraz zaplanowano poszerzenie ul. Rolnej tak, aby spełniała wymagania dla dróg publicznych. Szerokość pozostałych dróg została zaadaptowana zgodnie ze stanem istniejącym lub planowanym w dotychczasowym planie miejscowym.

W niniejszej Prognozie zostały uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z obszarem analizowanego Planu:

- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego miasta Ostrołęka przyjętego uchwałą nr 25/VI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r.;
- prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce przyjętego uchwałą nr 118/XIX/2007 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 25 października 2007 r.

W ww. prognozach nie stwierdzono, aby zaproponowane w analizowanym rejonie Ostrołęki rozwiązania przestrzenne powodowały drastyczne konflikty w krajobrazie oraz miały istotne negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Miasto Ostrołęka wg podziału administracyjnego Polski położone jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego. Obszar opracowania położony jest zaś w rejonie skrzyżowania ul. Goworowskiej i al. ks. Jerzego Popiełuszki, a rozcina go z północnego zachodu na południowy wschód ulica Rolna. Teren ten zajmuje powierzchnię ok. 2,7 ha.

Przedmiotowy obszar położony jest w peryferyjnej części miasta, charakteryzującej się luźną zabudową o różnych funkcjach. Od strony wschodniej do tego obszaru przylega rozległy teren Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, zabudowania domu opieki społecznej, teren Wojewódzkiego Ośrodka Szkolenia Kierowców oraz takie obiekty usługowe jak hotel czy stacja obsługi pojazdów, a także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Po zachodniej zaś stronie ul. Goworowskiej znajduje się stacja paliw. Pozostałe otaczające przedmiotowy obszar tereny są to nieużytkowane od lat grunty rolne, które lokalnie porastają zadrzewienia o mniej lub bardziej zwartym drzewostanie.

Rys. 3. Położenie obszaru opracowania na tle miasta Ostrołęki (mapa nie przedstawia aktualnego stanu zagospodarowania terenu, w tym brak jest większości zabudowań usytuowanych w obrębie tego obszaru.)

źródło mapy topograficznej w skali 1:10 000: strona www.geoportal.gov.pl

Obszar opracowania rozdzielony jest przez ul. Rolną na część północną i południową. Część południowa jest obecnie w pełni zagospodarowana, za wyjątkiem działki położonej u zbiegu ul. Rolnej i Goworowskiej (pokrytej niskimi murawami, wydepczyskami i pojedynczymi drzewami). W rejonie tym znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług hotelowych, gastronomicznych oraz obsługi komunikacji samochodowej. Wszystkie zabudowania są niskie. Mają od jednej do dwóch kondygnacji (druga kondygnacja to poddasze użytkowe), a budynki posiadają

dachy głównie pochyłe. Południową granicę w tej części opracowania stanowi rów melioracyjny, któremu towarzyszy rząd drzew.

Część obszaru położona po północnej stronie ul. Rolnej jest natomiast w dużej części nieużytkowana. Pokryta jest zadrzewieniami, a także murawami i wydepczyskami. W części środkowej tego obszaru jeszcze kilkanaście lat temu znajdował się budynek mieszkalny, który obecnie został rozebrany. Pozostałością po znajdującym się tu niegdyś gospodarstwie jest okazały dąb usytuowany po środku tego terenu.

W odległości ok. 24 m od zachodniej granicy obszaru opracowania (przy rondzie Jana Radomskiego) przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV.

Rzeźba terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej: Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67), położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej (318.6), wchodzącej w skład podprovincji Niziny Środkowopolskiej (318).

Teren ten zlokalizowany jest na erozyjno-akumulacyjnej równinie sandrowej o pochodzeniu wodno-lodowcowym. Jest on zupełnie płaski, położony na wysokości ok. 100,1-100,8 m n.p.m.

Rzeźba terenu została w tym rejonie w umiarkowanym stopniu przekształcona antropogenicznie. Przekształcenia zostały spowodowane przez prace budowlane prowadzone w trakcie realizacji budynków (istniejących i tych które tu występowały wcześniej, a obecnie zostały rozebrane), dróg i parkingów. Pod względem ukształtowania terenu brak jest tu form wyróżniających się w krajobrazie, bądź form zmniejszających przydatności terenu dla zabudowy.

Na stan rzeźby terenu ma też wpływ odprowadzanie odpadów. Odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na terenie miasta są zagospodarowane w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), oddanej do użytku w 2015 r., w której zastosowano nowoczesną technologię pozwalającą na maksymalny odzysk z odpadów zmieszanych surowców nadających się do recyklingu. W skład Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Stacja Segregacji Odpadów Komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego” wchodzi 18 obiektów, w tym dwa najważniejsze – hala sortowni i kompostowni. Zorganizowany system gospodarowania odpadami komunalnymi Ostrołęki obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne. W pobliżu ww. ZUOK od 2013 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który obsługuje mieszkańców miasta Ostrołęki oraz gminy Rzekuń. Wraz ze zmianami przepisów w zakresie gospodarki odpadami stopniowo zmniejsza się ilość odpadów składowanych na wysypiskach na rzecz odpadów poddanych recyklingowi.

Budowa geologiczna i surowce mineralne

Rys. 4. Fragment szczegółowej mapy geologicznej, ark. Ostrołęka (obszar opracowania został oznaczony schematycznie za pomocą czerwonego koła)

źródło mapy geologicznej w skali 1:50 000: PIG

W rejonie opracowania pierwotnie wierzchnią warstwę utworów stanowiły piaski wodnolodowcowe sandru kurpiowskiego (tj. stożka napływowego zbudowanego z utworów wypłukanych z topniejącego łądolodu) powstałe w trakcie zlodowacenia północnopolskiego fazy pomorskiej, położone na glinach zwałowych lub lokalnie na mułkach, piaskach lub iłach. Warstwa piasków wodnolodowcowych ma miąższość w tym rejonie ok. 2-3 m. Są to piaski drobnoziarniste, często pylaste.

Pierwotna budowa geologiczna tego terenu uległa pewnej zmianie pod wpływem procesów urbanizacyjnych – lokalnie powstały nasypy i wykopy związane z realizacją dróg, terenów zabudowy i rowu melioracyjnego. Spowodowało to, iż obecnie wierzchnią warstwę części tych terenów pokrywają utwory antropogeniczne (w większości przepuszczalne).

Wg Mapy geośrodowiskowej Polski (w skali 1: 50 000, ark. 333 Ostrołęka, 2010 r.) oraz Przeglądowej mapy geologiczno-inżynierskiej Polski (w skali 1: 300 000, ark. Olsztyn) warunki podłoża budowlanego w rejonie opracowania są korzystne dla posadowienia budynków (polepszają się wraz ze wzrostem średnicy ziaren i obniżeniem się zwierciadła wody gruntowej).

Na terenie opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie występuje zagrożenie wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu oraz występowanie utworów geologicznych, które nie uplastyczniają się pod wpływem wody. Nie stwierdzono tu występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin, a także udokumentowanego podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Wody powierzchniowe

Teren opracowania znajduje się w zlewni rzeki Narew. Rzeka ta położona jest na zachód od granic opracowania w odległości około 2,3-2,4 km. Obszar opracowania jest odwadniany przez rów melioracyjny (nie wskazany w ewidencji gruntów), zasilający w wody inny rów położony po zachodniej stronie ul. Goworowskiej, którego początek znajduje się w gminie Rzekuń, a uchodzi bezpośrednio do rzeki Narew. Ponadto wody opadowe i roztopowe z okolicznych terenów komunikacji w tym rejonie Ostrołęki są odprowadzane systemem kanalizacji deszczowej (w ul. Goworowskiej, al. ks. J. Popiełuszki i ulicy położonej po południowej stronie ul. Rolnej).

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z Mapą zagrożenia powodziowego przekazaną Prezydentowi Miasta Ostrołęki przez Dyrektora RZGW w 2015 r. (arkusz: Ostrołęka N-34-104-C-c-2).

Potencjalnie na stan ilościowy wód w rzekach może mieć wpływ m.in. pobór wody. W Ostrołęce na zaspokojenie potrzeb całej ludności, w tym dla obszaru Planu, pobierana jest woda podziemna. Na terenie miasta znajduje się jednak jeden z największych w województwie zakładów pobierających wody z rzeki Narew - ENERGA Elektrownia Ostrołęka S.A. (WIOŚ, 2013).

Zasoby wód podziemnych

Analizowany rejon Ostrołęki położony jest w obrębie obszaru Jednolitych Części Wód Podziemnych – JCWPd nr 51. W mieście występują czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętra wodonośne. Piętro czwartorzędowe składa się z dwóch różnowiekowych poziomów użytkowych – płytszego, uznanego za główny poziom w dolinie rzeki Narwi oraz głębszego, który jest poziomem głównym na wysoczyźnie.

Poziom płytszy występuje w obszarze opracowania i w jego najbliższej okolicy. Związany jest on z piaskami sandrowymi zlodowacenia północnopolskiego i środkowopolskiego oraz piaskami tarasów akumulacyjnych Narwi. Zwierciadło tych wód występuje w obrębie opracowania, stosunkowo głęboko - na poziomie 2-3 m p.p.t.

Pierwszy poziom wodonośny jest drenowany przez wody rzeki Narew, do której odbywa się spływ wód podziemnych. Poziom ten eksploatowany jest coraz mniej licznymi studniami wierconymi w obrębie miasta Ostrołęki. Nie mniej ich wieloletnia eksploatacja wytworzyła regionalny lej depresyjny. Zasięg leja obejmuje również wsie Teodorowo, Goworki, Ławy i Rzekuń. Warstwa ta jest bezpośrednio zasilana wodami opadowymi i roztopowymi. Jak wspomniano wyżej w wyniku urbanizacji tych terenów krążenie wód na tym poziomie zostało zmodyfikowane. Główną przyczyną tego zjawiska było zrealizowanie kanalizacji deszczowej. Spowodowało to znaczący odpływ wód opadowych i roztopowych, zmniejszenie retencji naturalnej gruntu oraz obniżenie się poziomu wody gruntowej. Na zmniejszenie zasilania wód gruntowych ma również wpływ odparowywanie wody z powierzchni utwardzonych położonych w rejonie obszaru opracowania, drenaż wód gruntowych

wzdłuż podziemnych elementów infrastruktury, a także lokalnie nieduży udział stałej, wysokiej roślinności w tym rejonie Ostrołęki.

Druga warstwa wodonośna występuje w strefie głębokości 10 – 30 m p.p.t. Warstwa ta znajduje się w większości terenów miasta w kontakcie hydraulicznym z pierwszą warstwą wodonośną. Woda z tej warstwy wodonośnej wymaga uzdatniania w zakresie odżelazienia, odmanganiania oraz wymaga zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem bakteriologicznym (tzw. chlorowanie).

Trzecia warstwa wodonośna wód czwartorzędowych jest dwudzielna, z możliwością lokalnego zaniku. Są to wody nienarażone na zanieczyszczenia ze względu na dużą warstwę izolacyjną utworów trudnoprzepuszczalnych - glin zwałowych, ilów i mułków zastoiskowych stadiału mazowieckiego zlodowacenia środkowo polskiego. Miąższość kompleksu izolującego waha się w przedziale 10 – 40 m. Warstwę tę na głębokości od 50 do 70 m p.p.t. stanowią wodnolodowcowe utwory piaszczysto – żwirowe z okresu stadiału maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Poniżej, na głębokości od 80 do 120 m.p.p.t., występują piaski i żwiry rzeczne interglacjału wielkiego. Warstwa ta charakteryzuje się subartezyjskim zwierciadłem wody stabilizującym się na tym samym poziomie, w zależności od ukształtowania terenu ok. 10 – 40 m p.p.t. Warstwa ta jest główną warstwą użytkową, wykorzystywaną przez większość znajdujących się na terenie Ostrołęki i gmin ościennych ujęć zorganizowanych.

W Ostrołęce zasobność wód podziemnych nie ogranicza rozwoju miasta. Stopień wykorzystania wód podziemnych wynosi około 9%. Wydajność potencjalna studni wierconych w dominującej części miasta jest bardzo duża i wynosi od 70 do 120 m³/h, jednak w rejonie opracowania jest niewielka – od 10 do 30 m³/h.

Miasto położone jest w obrębie zbiornika wód trzeciorzędowych, nieudokumentowanego – GZWP 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik ten nie podlega ochronie.

Klimat lokalny

Klimat w Ostrołęce jest umiarkowanie zimny. Opady deszczu są znaczące, występują nawet podczas suchych miesięcy – ok. 556 mm/rok. Najsuchszym miesiącem jest luty, największe opady występują zaś w lipcu. Analizy wskazują, że półrocze letnie odznacza się znacznie wyższymi sumami opadów stanowiącymi 59% ogólnej ich sumy, podczas gdy w sezonie zimowym występuje ich 41%. Średnia temperatura w miesiące wynosi 7.1 °C.

W Ostrołęce dominują wiatry z sektora zachodniego oraz sektora południowo-zachodniego. Najczęściej występują prędkości wiatrów z przedziału 3,0-5,0 m/s (około połowy przypadków w ciągu roku). Znaczny jest także udział wiatrów z zakresu 1,5-3,0 m/s. Wiatry o większych prędkościach – powyżej 8,2 m/s występują rzadko. Udział ciszy, czyli sytuacji bezwietrznych i z wiatrem poniżej 1,5 m/s, jest umiarkowanie duży. W Ostrołęce przeważają zatem stosunkowo małe prędkości wiatrów (co utrudnia wywiewanie powstających tu zanieczyszczeń).

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu oraz warunki wodne. Omawiany rejon Ostrołęki posiada cechy klimatu przejściowego pomiędzy klimatem typowo miejskim, a klimatem terenów otwartych i zadrzewionych. Stosunkowo niski poziom wód gruntowych oraz występowanie w podłożu piasków, czyli utworów które szybko się nagrzewają, ale i szybko to ciepło oddają powoduje, że tereny te charakteryzują się małą wilgotnością powietrza, natomiast dużą amplitudą temperatur dobowych. Warunki te są lokalnie modyfikowane w części północnej gdzie występują zadrzewienia liściaste, wilgotność związana z ewapotranspiracją może być tu nieco większa, a amplitudy dobowych temperatur bardziej wyrównane (tereny zadrzewione, w skutek zacieniania, jak i właściwego sobie bilansu cieplnego powodują spadek temperatury gruntu oraz powietrza średnio o 2-3°; w przypadku roślinności niskiej, która dominuje w południowej części terenu opracowania, jej oddziaływanie dotyczy wyłącznie temperatury przy gruncie). Natomiast w części południowej, prawie pozbawione roślinności wysokiej, natomiast pokrytej częściowo materiałami takimi jak beton, asfalt itp. opisane wyżej warunki mogą się wzmacniać.

Brak istotnych przegród terenowych w tym rejonie (w szczególności po zachodniej stronie tego obszaru) - wysokiej zabudowy, bądź zwartych terenów lasów, wpływa na dobre przewietrzanie tego rejonu miasta (rozpraszanie zanieczyszczeń), ale także na możliwość występowania silnych wiatrów. Jednocześnie brak wysokich obiektów (szczególnie w części południowej) wpływa na duże nasłonecznienie i nagrzewanie tego obszaru.

Ze względu na stosunkowo mały udział terenów zabudowanych oraz utwardzonych, jak na tereny zurbanizowane, zarówno w obszarze opracowania, jak i w jego otoczeniu, nie występuje obecnie w tym rejonie zjawisko przegrzewania w okresie letnich upałów.

Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Szata roślinna i świat zwierzęcy obszaru opracowania są stosunkowo ubogie. Znaczna część tego obszaru jest zagospodarowana w postaci terenów zabudowy (choć część z nich posiada duże powierzchnie zieleni urządzonej) oraz tereny komunikacji. Największym bogactwem roślinności charakteryzuje się teren położony wzdłuż al. ks. Jerzego Popiełuszki (północnej granicy). Występują tu zadrzewienia, które w drodze sukcesji naturalnej pokryły tereny użytkowane niegdyś rolniczo i teren zabudowy. Są to zadrzewienia o składzie gatunkowym typowym dla roślinności terenów zurbanizowanych, niezagospodarowanych - zbudowane podstawowo z różnych gatunków topoli oraz tarniny. Rzadziej występują tu takie gatunki jak: brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, wierzby, czeremchy. Podszyt tych zbiorowisk, a także tereny niezarośnięte zwartym drzewostanem, tworzą głównie zbiorowiska traw, a także wieloletnie rośliny segetalne typu wrotycz pospolity, bylica pospolita, nawłóć, szczaw polny. Z pośród zadrzewień w tym rejonie wyróżnia się okazały dąb szypułkowy położony pośrodku północnej części terenu opracowania (pozostałość po dawnej zabudowie terenu).

Znaczną część obszaru opracowania zajmują zbiorowiska roślinne towarzyszące zabudowaniom - roślinności kultywowanej, w tym głównie ozdobnej, a także roślinność ruderalna. Na terenach zabudowy występuje niewiele drzew. W części południowej omawianego obszaru znajduje się rząd drzew wzdłuż rowu melioracyjnego stanowiącego granicę obszaru opracowania. Występują tu podstawowo olsze i nielicznie czeremchy.

Z opisanymi zbiorowiskami związane jest występowanie fauny. Na różnorodność gatunków zwierząt tu występujących ma wpływ pokrycie i lokalizacja terenu opracowania. Z jednej strony jest to teren o stosunkowo dużym udziale powierzchni biologicznie czynnej, jak na tereny miejskie, z drugiej jednak strony jest on położony u zbiegu dwóch ruchliwych ulic i terenów zabudowy. Na tereny niezagospodarowane oddziałuje zatem silna presja antropogeniczna związana z ploszeniem, zadeptywaniem, niszczeniem gniazd, nor, itp. zarówno przez ludzi jak i zwierzęta im towarzyszące - psy i koty. W związku z powyższym w obrębie terenów obecnie pokrytych spontaniczną roślinnością wysoką i niską występują głównie zwierzęta charakterystyczne dla skupisk zieleni w mieście takie jak kret *Talpa europaea* czy ptaki: wróbel zwyczajny *Passer domesticus*, szpak zwyczajny *Sturnus vulgaris*, kwiczoł *Turdus pilaris*, bogatka *Parus major*, zięba zwyczajna *Fringilla coelebs*. Są to gatunki ptaków stosunkowo pospolite na terenie Polski, jednak podlegające ochronie gatunkowej.

Terenom zabudowanym towarzyszą ptaki typowe dla krajobrazu miasta takie jak gołąb skalny *Columba livia forma urbana*, wrona siwa *Corvus cornix*, kawka zwyczajna *Coloeus monedula*, a także mazurek *Passer montanus*, szpak *Sturnus vulgaris*, bogatka *Parus major* podlegające ochronie gatunkowej (częściowej lub całkowitej) na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Są to również gatunki powszechnie występujące na terenie Polski i stosunkowo odporne na działalność człowieka.

W rejonie rowu melioracyjnego w południowej części obszaru opracowania występuje żaba trawna *Rana temporaria* (gatunek ten jest bardzo powszechny) i ropucha szara *Bufo bufo*.

W obrębie obszaru opracowania nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, jak również zbiorowisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady Nr 92/43 z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

Brak jest tutaj struktur przyrodniczych stanowiących lokalne (w skali miasta) korytarze bądź węzły ekologiczne. Nie mniej teren opracowania jest powiązany z systemem przyrodniczym miasta poprzez rów melioracyjny położony wzdłuż jego południowej granicy.

Zagrożenia stanu środowiska

Opublikowane przez WIOŚ w Warszawie badania monitoringu jakości wód rzeki Narwi (JCWP kod: PLRW20002126539 i PLRW20002126555) z 2017 r., opracowane na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz wytycznych GIOŚ wskazują następującą jakość wód w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce (stary most):

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) - IV ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy IV ichtiofauny;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) - I;

- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – Poniżej Stanu Dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy ChZT-Mn;
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II fluorków, tytanu, glinu, fenoli lotnych, miedzi, cynku, boru, baru, arsenu.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce oceniono jako słaby. Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych benzo(a)pirenu, rtęci i jej związków oraz difenyleterów bromowanych, zaś stan ogólny jako zły.

W latach wcześniejszych stan wód rzeki Narwi w punkcie pomiarowym w Ostrołęce również oceniono jako zły. W stosunku do oceny z lat 2011-2016 nastąpiło pogorszenie klasy elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne z klasy II do PSD, zaś klasa elementów fizykochemicznych powróciła do klasy I, w której się znajdowała w latach 2010-2014.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. dla JCWP Narwi (na odcinku od Pisy do Omulwi i od Omulwi do Pisy) jako cel środowiskowy przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, w tym możliwość migracji organizmów wodnych, oraz dobrego stanu chemicznego. Jednocześnie stwierdzono, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone.

Decydujący wpływ na stan czystości rzeki w Ostrołęce mają: ścieki z oczyszczalni miejskiej w Ostrołęce (w latach 2006-2010 oczyszczalnia ta została zmodernizowana i wg prowadzonych badań odprowadzane z niej ścieki spełniają określone w prawie normy) oraz ścieki technologiczno-socjalne z zakładu Stora Enso Poland S.A. odprowadzane kanałem zrzutowym w rejonie mostu kolejowego (km zrzutu 144+800, zakłady przemysłowe z terenu miasta Ostrołęki odprowadzają aż 23% ścieków przemysłowych do tej rzeki z terenu województwa). Korzystnie na jakość wód powierzchniowych wpływa fakt, że w Ostrołęce wg danych GUS w 2017 r. ze zbiorczej kanalizacji, z której ścieki trafiają bezpośrednio do komunalnej oczyszczalni ścieków, korzysta aż 91,4% mieszkańców (dysproporcja pomiędzy mieszkańcami korzystającymi z komunalnego wodociągu i kanalizacji zbiorczej jest stosunkowo mała – wynosi 3%, a sama długość sieci kanalizacyjnej w mieście jest nieco większa niż sieci wodociągowej). Na stan czystości wody mają również wpływ odprowadzane wody deszczowe z terenów ulic, placów i obszarów produkcyjno-usługowych, a także źródła niezorganizowane (spływy z pól).

Ścieki bytowe z tego rejonu miasta są zbierane kanalizacją sanitarną (przewodami znajdującymi się w ulicach: Rolnej, Goworowskiej, ulicy na południe od ul. Rolnej, al. ks. J. Popiełuszki) i odprowadzane do komunalnej oczyszczalni ścieków przy ul. Chemicznej (a następnie oczyszczone zrzucane są do Narwi).

Zgodnie z wynikami badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Warszawie za rok 2010 i 2012 stan chemiczny oraz ilościowy wód podziemnych na terenie JCWPd nr 51 określono jako dobry (w latach 2013-2017 WIOŚ nie prowadził badań wód podziemnych na terenie miasta). Wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Ostrołęka) obszar opracowania charakteryzuje się średnią odpornością głównego poziomu wodonośnego i występowaniem ognisk zanieczyszczeń (3 stopień odporności w skali 5 stopniowej). W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 51 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpiła w mieście znaczna poprawa jakości wody pitnej dzięki udoskonaleniu procesu uzdatniania wody. W mieście 94,4% mieszkańców korzysta z komunalnej sieci wodociągowej (GUS, 2017 r.). Również na analizowanym obszarze działki budowlane zaopatrywane są w wodę z miejskiego ujęcia wody przy ul. Kurpiowskiej poprzez sieć wodociągową znajdującą się w ulicach: Rolnej i ulicy położonej po południowej stronie ul. Rolnej.

Miasto Ostrołęka znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2017 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia. Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu *Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.*

Tab. 1. Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy mazowieckiej w 2017 r. pod kątem ochrony zdrowia

SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb ³⁾	As ³⁾	Cd ³⁾	Ni ³⁾	B(a)P ³⁾	O ₃ ³⁾	O ₃ ⁴⁾
A	A	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	D2

źródło: Ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim w 2017 r., WIOŚ 2018 r.

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza I (25 µg/m³),

²⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza II (20 µg/m³),

³⁾ wg poziomu docelowego,

⁴⁾ wg poziomu celu długoterminowego,

W ocenie stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenie normy dobowej i rocznej), PM_{2,5} (zarówno dla fazy I, jak fazy II), bezo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu.

Według klasyfikacji, na podstawie kryteriów dotyczących ochrony roślin, strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ - poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

W latach 2004-2010 (kiedy zaczęto prowadzić stałe badania w Ostrołęce, na ul. Targowej) poziom stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM₁₀ w Ostrołęce utrzymywał się na poziomie 43,4-64,2 µg/m³, w tym w 2010 r. wskaźnik ten wynosił 57,9 µg/m³ (dopuszczalny poziom wynosi 50 µg/m³). W latach 2011 i 2012 wyniki badań ze stacji pomiarowych zostały unieważnione, a w latach 2013-2014 stwierdzono brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego na stacji w Ostrołęce (ul. Targowa). W roku 2015 rozpoczęto prowadzenie badań na stacji przy ul. Hallera. W tym roku monitoring wskazał wystąpienie 39 dni z przekroczeniem 50 µg/m³ PM₁₀ (24h), gdy dopuszczalna liczba dni wynosi 35, natomiast nie zostało przekroczone dopuszczalne średnioroczne stężenie 40 µg/m³ (stężenie to wyniosło 28 µg/m³). Wg multimedialnej prezentacji wyników "Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2015" prezentowanej na portalu WIOŚ obszar opracowania nie był jednak położony w zasięgu przekroczenia średniodobowych norm pyłu zawieszonego PM₁₀. W latach 2016 i 2017 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnej liczby dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³ PM₁₀ (takich dni odpowiednio 18 i 29) oraz przekroczenia dopuszczalnego poziomu średniorocznego (średnioroczny poziom PM₁₀ wynosił odpowiednio 27 µg/m³ i 26 µg/m³, co oznacza że był mniejszy od średnioroczного poziomu dopuszczalnego o 13-14 µg/m³).

W zakresie pyłu zawieszonego PM_{2,5} w 2015 r. na podstawie wyników modelowania matematycznego w Ostrołęce nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy I tj. dla poziomu wymaganego do osiągnięcia do roku 2015 (norma 25 µg/m³). Natomiast dla fazy II, tj. poziomu dopuszczalnego wymaganego do osiągnięcia do roku 2020 (20 µg/m³), w latach 2015, 2016 i 2017 stwierdzono przekroczenia w części obszaru miasta (w 2015 r. na powierzchni około 2,6 km², w 2016 r. na powierzchni około 4,5 km², a w 2017 r. na powierzchni około 11,9 km² - zatem z kolejnymi latami obszar przekroczenia norm ulega zwiększeniu). Monitorowany na stacji przy ul. Hallera w 2015 r. poziom stężenia PM_{2,5} w ciągu roku wyniósł średnio 21 µg/m³. Jednak wg multimedialnej prezentacji wyników "Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2015" prezentowanej na portalu WIOŚ cały analizowany obszar znajdował się poza granicami przekroczenia norm dla fazy I i II. W latach 2016 i 2017 r. poziom stężenia PM_{2,5} w ciągu roku wynosił średnio - 19,0 µg/m³ i 20,2 µg/m³.

Badania bezo(a)pirenu w PM₁₀ w latach 2013 i 2014 na stacji przy ul. Targowej, a także w latach 2015, 2016 i 2017 na stacji przy ul. Hallera, wykazały przekroczenie poziomu docelowego wg kryterium ochrony zdrowia (wynosiły odpowiednio 2,0, 1,9, 2,0, 2,0, 1,7 ng/m³, gdy norma wynosi 1 ng/m³). Badania przeprowadzone w 2011 r. na stacji przy ul. Targowej zostały unieważnione, natomiast wyniki badań ze stacji z ul. Staszica potwierdziły znaczące przekroczenie w skali roku tego zanieczyszczenia w pyłe (wynosiły 3,9 ng/m³). Wyniki badań na stacjach pomiarowych wskazują zmienności mierzonych stężeń w zależności od pory roku. Znacząco wyższe stężenia obserwowane są w sezonie grzewczym (jesiennie-zimowym), kiedy wyższa jest emisja zanieczyszczeń ze źródeł spalania paliw do celów grzewczych. Wg multimedialnej prezentacji wyników "Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2015" prezentowanej na portalu WIOŚ przedmiotowy obszar nie znajdował się w zasięgu przekroczenia dopuszczalnych norm średniorocznych w zakresie bezo(a)pirenu w PM₁₀.

Teren opracowania jest obsługiwany przez sieć gazową (w ul. Rolnej i ul. położonej na płd. od niej), brak natomiast sieci ciepłowniczej. Zatem instalacje do wytwarzania ciepła na potrzeby zaopatrzenia w ciepło budynków w obszarze opracowania mogą być potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza, w zależności od rodzaju wykorzystywanego paliwa służącego do wytwarzania tego ciepła.

Głównymi źródłami pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe w powietrzu w Ostrołęce są: napływ zanieczyszczeń z innych regionów, emisja powierzchniowa - niska (zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł powierzchniowych stanowią do 50%), emisja liniowa - komunikacyjna. Znikome znaczenie ma emisja punktowa - z elektrociepłowni i zakładów produkcyjnych - jest to związane z wprowadzaniem przez większe zakłady urządzeń odpylających ograniczających emisję z dużych emitorów punktowych. W elektrociepłowni w Ostrołęce w ostatnich latach wprowadzono szereg działań ograniczających emisję tj.: zwiększono udział biomasy w bilansie energetycznym, uruchomiono instalację odsiarczania spalin w oparciu o technologię mokrą wapiennogipsową oraz zmodernizowano układy odpylania i elektrofiltry. Istotnym utrudnieniem dla rozpraszania się zanieczyszczeń jest zwarta, szczególnie wysoka, zabudowa w mieście. W obszarze opracowania występuje jednak niska zabudowa, co powoduje, że istnieją tu obecnie stosunkowo dobre warunki przewietrzania, co wpływa na możliwość wywiewania i rozpraszania się zanieczyszczeń.

Na podstawie wyników pomiarów oraz modelowania matematycznego w Ostrołęce stwierdzano w ostatnich 5 latach przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu wg kryteriów ochrony zdrowia (O_3) i kryteriom ochrony roślin (AOT40). Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest przede wszystkim z warunkami atmosferycznymi, im cieplejszy rok tym to przekroczenie jest wyższe. Najwyższe stężenia ozonu przy powierzchni Ziemi występują wiosną i latem, ponieważ powstawaniu ozonu sprzyja słoneczna pogoda i wysoka temperatura powietrza. Należy jednocześnie wskazać, iż w miastach ze względu na dużą ilość powierzchni sztucznych, które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia i szybko to ciepło oddają, temperatury powietrza są wyższe nawet o 5-8°C w stosunku do tych poza miastem. Zjawisko to dodatkowo wzmacnia problem dużej zawartości ozonu w powietrzu.

Pozostałe zanieczyszczenia w powietrzu w mieście nie były przekraczane w ciągu ostatnich 5 lat.

Pozytywne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, zwłaszcza liściastej. Zadrzewienia w okresie wegetacyjnym mają zarówno zdolność regeneracji powietrza (redukcji m.in. pyłów zawieszonych), jak i zacieniania. Ograniczając nagrzewanie się powietrza wpływają na obniżenie stężenia ozonu w powietrzu. W obrębie opracowania, szczególnie w jego północnej części, występują obecnie zadrzewienia, zbudowane podstawowo z drzew liściastych, które w okresie wegetacyjnym mają zdolność do regeneracji powietrza, a także stanowią barierę dla zanieczyszczeń powstających w obrębie al. ks. J. Popiełuszki. Istotne znaczenie dla jakości powietrza tego rejonu miasta mają również pasy okolicznych ulic (w szczególności szerokie pasy al. ks. J. Popiełuszki i Goworowskiej), które stanowią korytarze wymiany powietrza. W dni wietrzne zanieczyszczenia powietrza mogą być w pewnym stopniu rozpraszane i wywiewane z tego rejonu miasta. Pod tym względem korzystny jest tu mały udział drzew iglastych. Drzewa te mają mniejszą zdolność regeneracji powietrza w okresie wegetacyjnym niż drzewa liściaste, natomiast w zimie, kiedy emisja zanieczyszczeń jest największa powodują kumulację zanieczyszczeń w miejscu ich powstawania, ponieważ stanowią barierę dla wiatru (odmiennie niż drzewa liściaste, które po zrzuconiu liści takiej bariery nie stanowią).

W zaktualizowanym *Programie ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu* (uchwała Nr 99/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 sierpnia 2017 r.) oraz zaktualizowanym *Programie ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu* (uchwała Nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 sierpnia 2017 r.) wskazano, jako podstawowe działania z zakresu polityki zagospodarowania przestrzennego, ochronę istniejących i wyznaczanie nowych **kanałów przewietrzania terenów zurbanizowanych** oraz klinów nawietrzających (szczególnie na terenach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń). Wskazano, iż plany miejscowe powinny zawierać wymagania dotyczące **dopuszczalnych sposobów zaopatrzenia w ciepło** (jako podstawowe źródło zaopatrzenia w ciepło, tam gdzie to możliwe, należy wskazywać przyłączenie do sieci ciepłowniczej, natomiast tam gdzie jej nie ma to do sieci gazowej, jeżeli ta obsługuje dany rejon, możliwe jest też wykorzystanie do ogrzewania kotłów olejowych, ogrzewanie elektryczne czy pompy ciepła), a także powinny znaleźć się zapisy dotyczące **sposobu pozyskania energii cieplnej** z uwzględnieniem przepisów związanych z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska (obecnie obowiązuje ww. uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia

24 października 2017 r). W planach miejscowych należy zapewnić zachowanie terenów zieleni oraz zwiększenie obszarów zieleni ochronnej zapewniającej wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy oraz przy trasach komunikacyjnych.

Ponadto w ww. zaktualizowanych Programach przewidziano jako działania uzupełniające istotne dla polityki przestrzennej: dywersyfikację źródeł energii, w tym produkcję energii ze źródeł odnawialnych (m.in.: energia wiatrowa, słoneczna, biomasa, wodna i geotermalna), tworzenie spójnego systemu regulacji prawnych zapobiegających presji urbanistycznej na tereny cenne przyrodniczo, pełniące funkcje klimatyczne (wymiana i regeneracja powietrza), biologiczne (siedliskotwórcze), regenerujące i zasilające wewnątrzmięskie zespoły, biocentryczne i hydrologiczne, kształtowanie struktur przestrzennych minimalizujących zapotrzebowanie na energię i zmniejszających emisję gazów cieplarnianych oraz rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich oraz zajmowanych przez funkcje schyłkowe (tereny przemysłowe i powojkowe).

W 2017 r. dla miasta Ostrołęki opracowano mapy akustyczne. Mapy te zostały wykonane dla dróg o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. W rejonie opracowania nie występują takie drogi.

WIOŚ w Warszawie prowadzi badania poziomu hałasu w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu w wybranych punktach województwa, a także w wybranych latach. WIOŚ jest zobowiązany do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nieobjętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych. W najbliższym otoczeniu terenu opracowania nie był prowadzony monitoring hałasu, jednak takie pomiary były prowadzone przy ul. Goworowskiej (droga powiatowa, klasy zbiorczej łączy Ostrołękę z Goworowem i drogą krajową nr 60), dla której badania zostały przeprowadzone w latach 2006, 2010 i 2013. Poniżej zaprezentowano wyniki pomiarów z tych lat:

Tab. 2. Zestawienie wyników pomiaru hałasu przeprowadzonych przez WIOŚ w Ostrołęce przy ul. Goworowskiej (w tabeli przedstawiono poziom hałasu w środowisku, wyrażony wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby)

Rok	Lokalizacja	Przybliżona odległość od przedmiotowych terenów	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqD}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqD}	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqN}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqN}
2013	ul. Goworowska 45 - w odległości 14 m od skrajnego pasa ruchu	1400 m na płn.	62,6 dB	61 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 65 dB - dla terenów mieszkaniowo-usługowych	55,3 dB	56 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych
2010	ul. Goworowska 21 - w odległości 4,3 m od skrajnego pasa ruchu	1950 m na płn.	63,7 dB		59,6 dB	
2006	ul. Goworowska 32 - w odległości 2 m od skrajnego pasa ruchu	1700 m na płn.	65,4 dB 63,8 dB		57,4 dB 56,7 dB	

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych monitoringu WIOŚ w Warszawie

Jak wynika z powyższego zestawienia pomiary były prowadzone w znacznej odległości od obszaru opracowania, w centralnej części miasta, gdzie ruch pojazdów jest zdecydowanie większy niż na peryferiach. We wszystkich punktach pomiarowych w badanych latach został przekroczony poziom hałasu dla pory dnia dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, także zabudowy związanej ze stałym i czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej i szpitali w miastach. Przy czym im dalej znajdował się punkt pomiarowy tym przekroczenie to było zdecydowanie mniejsze i tak w odległości 2 m od skrajnego pasa ruchu w 2006 r. wynosiło maksymalnie 4,5 dB, zaś w odległości 14 m od skrajnego pasa ruchu w 2013 r. tylko 1,6 dB. Tylko podczas jednego pomiaru w 2006 r. wykonywanego w odległości 2 m od skrajnego pasa ruchu odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory dnia dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a także mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych o 0,4 dB. Biorąc pod uwagę powyższe dane, jak i położenie obszaru opracowania w peryferyjnej części miasta, gdzie ruch pojazdów jest umiarkowany, należy przyjąć, iż w obrębie przedmiotowego obszaru nie występuje przekroczenie norm hałasu dla tego typu terenów w ciągu pory dnia.

Zestawienie wyników pomiarów z pory nocy wskazuje, iż tylko w odległości 14 m od skrajnego pasa ruchu nie występowało przekroczenie norm zarówno dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak i mieszkaniowo-usługowej. W pozostałych przypadkach odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm dla powyższych terenów zabudowy o wielkości od 3,6 dB w odległości 4,3 m od skrajnego pasa

ruchu do 0,7 dB w odległości 2 m od skrajnego pasa ruchu. Analizując powyższe wyniki należy stwierdzić, iż na przedmiotowym obszarze również w nocy nie występuje przekroczenie norm hałasu, oddziaływanie akustyczne ul. Goworowskiej mieści się w jej liniach rozgraniczających.

Ulicą, która również prowadzi ruch ponadlokalny w mieście jest al. ks. Jerzego Popiełuszki. Jest to również ulica powiatowa, klasy zbiorczej, która stanowi nieukończoną obwodnicę miasta. Dla drogi tej zostały przeprowadzone badania monitoringu hałasu drogowego przez WIOŚ w latach 2007 i 2008.

Tab. 3. Zestawienie wyników pomiaru hałasu przeprowadzonych przez WIOŚ w Ostrołęce w ciągu drogi zbiorczej, która na wysokości przedmiotowego obszaru nosi nazwę al. ks J. Popiełuszki

Rok	Lokalizacja	Przybliżona odległość od przedmiotowych terenów	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqD}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqD}	Wynik pomiaru hałasu L_{AeqN}	Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu od dróg L_{AeqN}
2007	ul. Bohaterów Warszawy, blok przy ul. Hubalczyków 9 - w odległości 10 m od skrajnego pasa ruchu	1500 m na wsch.	56,2 dB	61 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	50,2 dB	56 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych
			55,5 dB		49,0 dB	
2008	ul. Bohaterów Westerplatte 15 - w odległości 4 m od skrajnego pasa ruchu	3300 m na wsch.	55,5 dB	65 dB - dla terenów mieszkaniowo-usługowych	48,6 dB	56 dB - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych
			55,2 dB		48,2 dB	

W tym wypadku pomiary były prowadzone również w znacznej odległości od obszaru opracowania, w centralnej części miasta, gdzie ruch pojazdów jest zdecydowanie większy niż na peryferiach, ponadto dane te pochodzą z przed ponad 10 lat. Nie mniej w obu punktach pomiarowych w badanych latach nie został przekroczony poziom hałasu dla pory dnia oraz nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, także zabudowy związanej ze stałym i czasowym pobytom dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej i szpitali w miastach oraz terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a także mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Biorąc pod uwagę powyższe dane prawdopodobnie obecnie ruch pojazdów w al. ks. J. Popiełuszki nie wywołuje ponad normatywnego poziomu hałasu w obrębie przedmiotowego obszaru. Zgodnie z planami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki ulica ta ma zostać przedłużona i prowadzić do mostu na rzece Narew tworząc tzw. małą obwodnicę. W przypadku realizacji tej koncepcji niewątpliwie ruch pojazdów w tym rejonie uległby zwiększeniu. Na obecnym etapie brak jest jednak możliwości prognozowania tego ruchu, ponieważ zależy on również od realizacji tzw. dużej obwodnicy miasta i rozłożenia ruchu na tych drogach.

Wg danych WIOŚ przeprowadzone w latach 2001-2017 pomiary pól elektromagnetycznych w Ostrołęce nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. W obszarze opracowania brak jest istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego. W odległości ok. 24 m od zachodniej granicy przedmiotowego obszaru (przy rondzie Jana Radomskiego) przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Zasięg oddziaływania elektromagnetycznego linii 110kV mieści się w strefie 40 m (po 20 m w obie strony od osi linii), zatem linia ta nie oddziałuje na analizowany obszar.

Teren opracowania nie jest położony w obrębie stref ochronnych ujęć wody, stref od cmentarza, stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Ponadto w otoczeniu obszaru opracowania i na jego terenie nie występują zakłady zaliczane do zakładów stanowiących źródło poważnych awarii przemysłowych. W rejonie opracowania, ulicami ks. J. Popiełuszki i Goworowską, mogą być natomiast przewożone substancje niebezpieczne, m.in. do stacji paliw zlokalizowanej po zachodniej stronie ulicy Goworowskiej.

7. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Dotychczas przedstawiono zmiany jakie zaszły w wyniku obecnego użytkowania i zagospodarowania obszaru Planu i terenów z nim sąsiadujących. W obrębie obszaru Planu i w jego sąsiedztwie obowiązuje plan miejscowy, stanowiący prawo lokalne, na podstawie którego możliwe jest wprowadzenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, co może skutkować dalszymi przekształceniami stanu środowiska. W przypadku więc braku realizacji sporządzanego projektu Planu będzie realizowane istniejące prawo miejscowe. Wstępna prognoza zmian zachodzących w środowisku

dotyczy zatem wariantu, kiedy dla omawianego terenu nie zostanie uchwalona zmiana obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce przyjętego 25 października 2007 r. W rozdziale 5 scharakteryzowano przeznaczenie poszczególnych terenów w obszarze Planu określone ww. obowiązującym planie miejscowym. Wpływ planowanego zagospodarowania został określony w prognozie sporządzonej dla ww. aktu prawa miejscowego. Obecnie teren opracowania jest częściowo zagospodarowany zgodnie z wytycznymi tego aktu prawnego, a stan środowiska w obszarach, które zostały zagospodarowane uległ już przekształceniu. Istnieje jednak jeszcze możliwość dogęszczenia istniejącej zabudowy, zwłaszcza w północnej części obszaru Planu. Dalsze zmiany środowiska mogą być więc związane z ww. procesem i powodować pogłębienie istniejących problemów środowiska tego obszaru, w tym mogą powodować dalsze zmiany w zakresie:

- ukształtowania powierzchni terenu (wyrównywanie i nasypywanie gruntu) powiązane z dalszym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej położonej na gruncie rodzimym (od 60 do 80% na terenach zabudowy usługowej, do 65% powierzchni na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, a także do 100% powierzchni na terenach dróg),
- degradacji obecnej pokrywy glebowej (m.in. ubijanie gruntu oraz zmiana jej struktury i składu) i szaty roślinnej na większości terenów niezagospodarowanych za wyjątkiem wyznaczonego terenu zieleni publicznej,
- ograniczenia powierzchni infiltracji i retencji, na rzecz przyspieszonego odparowywania i odpływu wód opadowych z terenów utwardzonych do systemu kanalizacji deszczowej i rowu melioracyjnego, odprowadzających te wody do rzeki Narew,
- możliwego niewielkiego pogorszenia warunków sanitarnych atmosfery związanego z ruchem pojazdów silnikowych po drogach,
- generacji większej ilości odpadów komunalnych oraz ścieków sanitarnych powstających na tych terenach,
- generacji większej ilości zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych spływających z utwardzonych powierzchni takich jak tereny komunikacji i dachy,
- zmniejszenia obszaru czasowego lub stałego bytowania fauny drobnej związanej z krajobrazem terenów zabudowy miasta (głównie gryzoni, owadów, ptaków),
- klimatu lokalnego w kierunku wzmacniania cech klimatu charakterystycznego dla terenów zabudowanych o ograniczonej wilgotności powietrza i zmiennej sile wiatru (możliwość występowania turbulencji), z możliwością przegrzewania w okresie letnich upałów,
- walorów krajobrazu kulturowego.

Nie przewiduje się zasadniczych zmian stanu środowiska w obrębie planowanego terenu zieleni urządzonej. Na tym terenie zmianie może podlegać podstawowo skład gatunkowy roślin w kierunku zwiększenia udziału roślinności ozdobnej, w tym obcej dla występującego w tym rejonie siedliska. Możliwe jest również niewielkie uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej w przypadku realizacji zagospodarowania towarzyszącego zieleni urządzonej – ścieżki spacerowej, czy urządzeń rekreacyjnych (w obowiązującym planie dopuszczono ww. formy zagospodarowania, nie określono natomiast minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w tym terenie).

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W TYM DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie zurbanizowanym - miejskim. W rozdziale 6 szczegółowo scharakteryzowano istniejące zagrożenia, w związku z tym niniejszy rozdział jest podsumowaniem wcześniejszych analiz.

Występują tu następujące problemy ochrony środowiska:

- przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowo-wodnych wynikające z położenia tego terenu w obszarze zurbanizowanym, w tym lokalne zmiany warunków tlenowych podłoża (ubicie gruntu i zmiana struktury) oraz obniżenie zwierciadła wód gruntowych w wyniku odwodnienia terenu przez sieć kanalizacji deszczowej, a także inne elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków (które mają działanie drenujące). Mały udział zieleni wysokiej w południowej i środkowej części opracowania wpływa na zmniejszenie predyspozycji tego terenu

do retencjonowania wód opadowych, a zespół opisanych czynników powoduje przyspieszenie odpływu tych wód do wód powierzchniowych;

- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych, technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Główną przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe jest emisja zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych (tzw. niska emisja), a także z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń. Zawartość ozonu w powietrzu jest uwarunkowana wysokością temperatury – im temperatura wyższa tym ta zawartość jest większa;
- występowanie obszarów potencjalnie narażonych na podwyższony poziom hałasu związany z ruchem pojazdów na drogach publicznych klasy zbiorczej – al. ks. J. Popiełuszki i ul. Goworowskiej;
- redukcja i przekształcenie szaty roślinnej w kierunku dominacji roślinności kultywowanej i ruderalnej oraz ubogi gatunkowo świat zwierząt (występowanie gatunków bytujących w krajobrazie antropogenicznym).

W rozdziale 9.1 wskazano główne zagrożenia dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony w obrębie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków, położonych na terenie miasta Ostrołęki.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

9.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego Planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka. Z pośród informacji i ustaleń tego dokumentu istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- „(...) zapewnienie nienaruszalności podstawowych elementów układu obszarów przyrodniczych, które szczególnie w terenach bardziej zurbanizowanych pełnią ważną rolę obszarów ochrony wartości ekologicznych. (...) istotne znaczenie ma ochrona terenów, które dopiero wymagają ukształtowania jako elementy tego układu. Składają się na nie skupiska lub pasma bardziej lub mniej zwartej zieleni naturalnej, bądź tereny niezainwestowane (lub mało zainwestowane), jedynie z predyspozycjami do funkcji ekologicznej. Tereny te to obszary oznaczone (...) symbolem ZL i RZN.” (...) „Uzupełnieniem naturalnego układu terenów przyrodniczych powinna być zieleń urządzona towarzysząca obszarom zurbanizowanym, nie stanowiąca koniecznie wydzielonych terenów zieleni, ale mająca formę odpowiednio ukształtowanych ciągów drzew, zakrzewień, a nawet trawników na terenach obiektów usługowych, wzdłuż ulic lub w obrębie zieleni osiedlowej.”
- obowiązek „(...) przestrzegania nakazu stosowania do indywidualnego ogrzewania paliw proekologicznych.”
- „dalsza rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej jest jednym z podstawowych warunków ochrony wód podziemnych.”
- „należy (...) stopniowo zmniejszać źródła zanieczyszczeń wód odprowadzanych do rzek.”

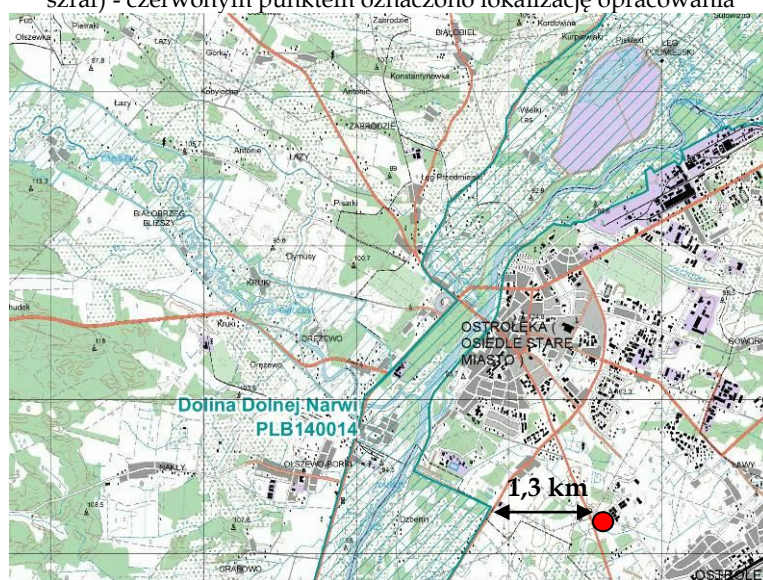
Na terenie opracowania nie występują obiekty i obszary ochrony przyrody wyznaczone na szczeblu wspólnotowym, krajowym lub lokalnym. Najbliższe obszary sieci Natura 2000 to:

- **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014 najbardziej wysunięta w kierunku tego obszaru granica opracowania (północna) znajduje się w odległości około 1,3 km na północny-zachód od tego Obszaru Natura 2000. Analizowany teren jest odseparowany od Doliny Dolnej Narwi zwartą zabudową miasta Ostrołęki.

Celem utworzenia obszaru specjalnej ochrony ptaków jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków,

wymienionych w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej. Występuje tu co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (wg danych z SFD, 2017). Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, błotniak łąkowy, dubelt, kraska, krwawodziób, kulik wielki (wg aktualizacji Planu zadań ochronnych z maja 2016 r. brak stwierdzeń gatunku w obszarze po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej), kulon, łabędź krzykliwy, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sowa błotna, zimorodek. W okresie wędrówek występuje tu co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego bataliona oraz stosunkowo duże koncentracje osiąga rybitwa białoskrzydła. Występujące tu ptaki są związane z siedliskami wodnymi, nadwodnymi, łąkami, pastwiskami oraz terenami pól uprawnych.

Rys. 5. Schematyczna lokalizacja terenu opracowania na tle fragmentu mapy z zaznaczonym Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Narwi” (ciemno niebieski szraf) i „Doliny Omulwi i Płodownicy” (jasnoniebieski szraf) - czerwonym punktem oznaczono lokalizację opracowania

źródło: strona internetowa <http://natura2000.mos.gov.pl>

Wg danych z dokumentacji Planu zadań ochronnych znajdujących się na Platformie informacyjno-komunikacyjnej GDOŚ (2018 r.) na terenie miasta Ostrołęki występują następujące gatunki ptaków, będące przedmiotem ochrony w omawianym Obszarze Natura 2000:

Batalion *Philomachus pugnax* A151 - siedliskiem lęgowym batalionów są otwarte, rozległe łąki i pastwiska zalewowe oraz mechowiska. Gniazdują na ziemi, w suchym miejscu. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu marca do maja, odlatuje od początku lipca do października. Istotnymi zagrożeniami dla ptaków lęgowych są: drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, wędkarstwo, zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk i pastwisk, budowa dróg, zmiany reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk (np. zamiana na grunty orne lub zalesianie). Zagrożenia dla przelotnych batalionów to: zmiany reżimu hydrologicznego (brak wiosennych zalewów), zanik wypasu i zaniechanie koszenia skutkujące zarastaniem łąk i pastwisk, zmiana sposobu uprawy, napowietrzne linie energetyczne, budowa farm wiatrowych, budowa dróg oraz loty balonów, motolotni itp.

Brodzicz piskliwy *Actitis hypoleucos* A168 - gniazduje w rozproszeniu w suchych miejscach w pobliżu wody (zwykle rzeki), pod osłoną traw, krzaków oraz gęstej roślinności. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenia dla brodzicza piskliwego to: prace regulacyjne wód, wędkarstwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, rozwój zabudowy lotniskowej, drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, intensyfikacja (w sezonie lęgowym) żegluga motorowej i kajakowej, a także loty balonów, motolotni itp.

Cyranka *Anas querquedula* A055 - to gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub w kwietniu, odlatuje od sierpnia do października. Siedliskiem cyranki w obszarze są otwarte łąki, pastwiska (również stosunkowo suche) w sąsiedztwie starorzeczy. Czynnikiem zagrażającymi w przypadku cyranki są: zarastanie użytków zielonych na skutek zarzucenia pasterstwa i braku koszenia oraz drapieżnictwo,

a potencjalnie również penetracja siedlisk lęgowych przez ludzi oraz zmiany reżimu hydrologicznego.

Derkacz *Crex crex* A122 - gniazduje na rozległych wilgotnych łąkach, na ziemi pod osłoną traw lub w krzaku. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu kwietnia lub w maju, odlatuje od sierpnia do października. Istotnymi zagrożeniami dla derkacza są: osuszanie terenu, wczesny termin koszenia, a także jego sposób (do środka), zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk oraz budowa dróg.

Dudek *Upupa epops* A232 - gniazduje w dziuplach, budkach lęgowych, opuszczonych budynkach, stertach gałęzi w mozaikowym krajobrazie obfitującym w suche pastwiska i ugory. Zajmuje skraje starych widnych drzewostanów liściastych i aleje drzew w pobliżu rowów, pól i ugorów w obrębie terenów otwartych, a także niewielkie prześwietlone lasy z rozległymi polanami, przerębami i szerokimi przecinkami, obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, także sady i obrzeża siedlisk ludzkich. Gatunek wędrowny, przylatuje od marca do początku maja, odlatuje od lipca do listopada. Zagrożenia stanowią: zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk, zamiana ubogich pastwisk, łąk i ugorów na grunty orne (zwłaszcza uprawy kukurydzy), wycinka dziuplastych drzew w krajobrazie rolniczym, rozwój zabudowy lotniskowej.

Dziwonia *Carpodacus erythrinus* A371 - to gatunek wędrowny, przylatuje w maju i początku czerwca, odlatuje w sierpniu i początku września. Siedliskiem lęgowym są zakrzaczenia wśród terenów podmokłych, zwykle w pobliżu wód. Ptaki tego gatunku zostały zinwentaryzowane stosunkowo blisko terenu opracowania (w dolinie Narwi, za wałem przeciwpowodziowym, który odgradza teren planu od OSOP). Zagrożeniem dla dziwoni jest usuwanie zakrzaceń w pobliżu rzeki i starorzeczy.

Gągoł *Bucephala clangula* A067 - zamieszkuje rzeki, starorzeczka, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa. Gniazduje z reguły w dziuplach drzew, zajmuje także budki lęgowe. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu i w kwietniu, odlatuje od września do listopada. Zagrożeniami dla gągoła są: intensywna penetracja brzegów rzeki, wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew dziuplastych, rozwój zabudowy lotniskowej, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków (płoszenie, niepokojenie), a także napowietrzne linii energetyczne, loty balonów, motolotni itp.

Łabędź niemy *Cygnus olor* A036 - w dolinie Narwi zasiedla przede wszystkim starorzeczka, czasem nawet dość silnie zarośnięte. Do zagrożeń w obszarze można zaliczyć wzrost antropopresji związany z rozwojem zabudowy lotniskowej oraz ew. zanieczyszczenie wód.

Żuraw *Grus grus* A127 - to gatunek terytorialny. Gnieździ się w podmokłych lasach i na torfowiskach, a także zarastających torfiankach i starorzeczach, żeruje na łąkach i polach. Gniazdo zakłada na ziemi, w bardzo wilgotnym terenie, zazwyczaj jest ono zewsząd otoczone wodą. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub na początku kwietnia, odlatuje we wrześniu i październiku. Zagrożeniem dla żurawia są: zmiany reżimu hydrologicznego, rozwój zabudowy lotniskowej, intensywna penetracja, a także budowa farm wiatrowych oraz loty balonów, motolotni itp.

Ponadto w okolicach Ostrołęki zinwentaryzowano również inne gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSOP Dolina Dolnej Narwi: Krzyk *Gallinago gallinago* A153, Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* A081, Brzegówka zwyczajna *Riparia riparia* A249, Krwawodziób *Tinga totanus* A162, Nurogęś *Mergus merganser* A070, Sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula* A137, Sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* A136. Przedstawiciele tych gatunków występują głównie na północny-wschód od granic miasta, w okolicach dużego sztucznego zbiornika wodnego (osadnika, obecnie częściowo wypełnionego wodą) w pobliżu miejscowości Wielki Las i Księży Las.

Jako *główne zagrożenia* w obrębie OSOP dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- rozwój zabudowy lotniskowej (prowadzi do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk),
- intensywna penetracja brzegów starorzeczy przez wędkarzy, intensywna penetracja przez pieszych i samochody - zwłaszcza w dni wolne od pracy, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków, przejazdy samochodów terenowych, quadów i motocykli (powodują płoszenie ptaków i obniżenie jakości siedlisk lęgowych co może lokalnie przyczynić się m.in. do spadku sukcesu lęgowego lub porzucenia lęgów),
- napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych (stwarzają ryzyko kolizji z lecącymi ptakami),
- zmiany sposobu użytkowania łąk, pastwisk i ugorów np. zamiana na grunty orne lub zalesianie (prowadzi do fragmentacji i utraty żerowisk i spadku sukcesu lęgowego), zmiany w użytkowaniu

trwałych użytków zielonych (prowadzą do zarastania otwartych pastwisk i łąk stanowiących żerowiska oraz stanowiska lęgowe), usuwanie zakrzaczeń w pobliżu rzeki i starorzeczy, stanowiących siedlisko lęgowe ptaków,

- wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew (powoduje utratę siedlisk gniazdowych),
- wczesny termin koszenia łąk i pastwisk, a także jego sposób (do środka) i bardzo niska wysokość (zagrożają lęgom),
- presja lisa, jenota i norki amerykańskiej (prowadzi do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego),
- polowania (prowadzą do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych),
- wykonywanie lotów m.in. balonami, motolotniami nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgowiskami ptaków wodno-błotnych (powodują płoszenie, ograniczenie dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku mogą spowodować porzucenia lęgów),
- zmiany naturalnego reżimu hydrologicznego - skracające częstość i długość zalewów, brak piaszczystych odsypów wewnątrz zakoli rzeki (wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych), nadmierne odwodnienie terenu rowami melioracyjnymi (skutkuje spadkiem jakości siedliska lęgowego),
- zanieczyszczenie wód (prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej i zmian w strukturze siedlisk np. nadmiernej eutrofizacji oraz spadku przejrzystości wody),
- wydobycie piasku i żwiru na terenach lęgowych w czasie sezonu lęgowego (grozi zniszczeniem lub porzuceniem lęgów).

• W dalszym otoczeniu przedmiotowych terenów znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005**. Jest on oddalony od granic opracowania o ok. 3,3 km. Ponadto jest on odseparowany poprzez tereny zabudowane miasta Ostrołęki, a także dolinę rzeki Narew (nie znajduje się w strefie zasilania tych rzek).

OSOP obejmuje doliny rzek Omulew i Płodownica, w których zachowały się rozległe, największe w regionie Równiny Kurpiowskiej, torfowiska niskie. Prace melioracyjne prowadzone w tych dolinach nie były tak intensywne, dzięki czemu zachowały się tu naturalne tereny zalewowe. W dolnym odcinku Omulwi występują dobrze zachowane stare łągi. Znaczną część obszaru zajmują łąki o ekstensywnym sposobie użytkowania. Zgodnie z danymi zawartymi w Standardowym Formularzu Danych, aktualizowanym w 2017 roku, występuje tu co najmniej 26 gatunków ptaków lęgowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto wykazano występowanie szeregu gatunków ptaków migrujących niewymienionych w Załączniku I. Jako przedmioty ochrony (PZO, 2016 r.) uznanych zostało 19 gatunków. Spośród nich 12 to gatunki z I załącznika Dyrektywy Ptasiej. Na terenie obszaru występuje kilka gatunków silnie zagrożonych wyginięciem (kraska, wodniczka i cietrzew). Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony kulika wielkiego, będąc jedną z największych krajowych ostoi gatunku. Przedmiotami ochrony są gatunki zajmujące różnorodne siedliska. Na terenach łąk i turzycowisk są to: kropiatka, kulik wielki, rycyk, krwawodziób, dubelt, kszyc, błotniak łąkowy, wodniczka i cietrzew. W urozmaiconym krajobrazie kulturowym powszechnie występują: bocian biały, lerka, świergotek polny, dudek oraz ginąca kraska. Z kolei ze stawami rybnymi związane są: wąsatka i pliszka cytrynowa. Na terenach leśnych (ubogie bory sosnowe na piaszczystych glebach) powszechnie występuje lelek.

Jako *główne zagrożenia* w obrębie OSOP dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- zarastanie łąk na skutek zaprzestania wykaszania (utrata żerowisk i miejsc gniazdowania),
- żniwa (w przypadku gniazd zakładanych w uprawach zbóż i rzepaku), które rozpoczynają się zwykle w pełni okresu lęgowego (utrata lęgów),
- intensywne użytkowanie łąk - częste koszenie i zwiększenie areału terenów z intensywną uprawą (utrata lęgów),
- zaorywanie ugorów (atrakcyjnych miejsc żerowiskowych), zalesianie ugorów i muraw napiaskowych, zalesienia lub zabudowa gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych (utrata siedlisk),
- zmniejszenie powierzchni otwartych (zręby, uprawy wielkopowierzchniowe) w efekcie eutrofizacji

siedlisk leśnych i zmian w ich klasyfikacji,

- radykalne zmniejszenie powierzchni wysokich szuwarów na stawach,
- wycinanie starych dziuplastych drzew, głównie wierzb i topól, usuwanie niewielkich kęp zadrzewień w sąsiedztwie zabudowań wiejskich i łąk, wycinanie lub przycinka przydrożnych drzew (utrata siedlisk, miejsc gniazdowania),
- wzrost penetracji ludzi na terenach żerowiskowych i w miejscach gniazdowania (płoszenie),
- możliwość prostowania koryt rzecznych, włącznie z pogłębianiem koryta, powodujące osuszenie terenów przyległych; zmiana stosunków wodnych (utrata siedlisk),
- polowanie na kaczki (płoszenie, przypadkowe trafienia innych gatunków),
- drapieżnictwo, głównie ze strony lisa, kuny i dzika, a także psów i kotów (utrata legów),
- ulewne deszcze (zalewanie gniazd położonych w nieckach terenu).

9.2. Problematyka ochrony środowiska w Planie miejscowym

Uwzględniając istniejące uwarunkowania (w tym środowiskowe, społeczne, prawne itp.), w obszarze Planu nie zaplanowano nowych terenów zabudowy i komunikacji, w stosunku do tych, które były wyznaczone w obowiązującym prawie miejscowym. Zaproponowano natomiast modyfikację niektórych ustaleń. Opis przeznaczenia poszczególnych terenów znajduje się w rozdziale 5.

Biorąc pod uwagę wytyczne Studium m. Ostrołęki, a także innych dokumentów określających politykę ekologiczną, wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu;
- zakaz prowadzenia działalności usługowej, która może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, za wyjątkiem działalności z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:
  - wskazano obowiązek przestrzegania zasady odprowadzanie ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego (w szczególności art. 75 i 77 ww. ustawy);
  - ustalono odprowadzanie ścieków bytowych siecią kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków;
  - ustalono odprowadzenia wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych, zbiorników retencyjnych lub rowów przepuszczalnych, oraz dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w oparciu o sieć kanalizacji deszczowej lub otwarte rowy odwadniające;
  - wskazano obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego;
  - wskazano wstępne oczyszczanie ścieków technologicznych z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
  - wskazano gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony przed hałasem ustalono:
  - obowiązek traktowania terenów UUM jako terenów „pod zabudowę mieszkaniowo-usługową”, w rozumieniu przepisów odrębnych,
  - nakaz realizacji mieszkań tak, aby były odizolowane akustycznie od lokali użytkowych i nie były przejściowe przez lokale użytkowe lub dobudowane budynki usługowe,
  - ograniczenie lokalizacji usług, które generują ruch pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych poprzez wykluczenie na terenach zabudowy m.in. lokalizacji stacji paliw, obiektów usługowych wymagających placów składowych oraz bazy pojazdów transportu towarowego,
  - zakaz lokalizacji usług podlegających ochronie akustycznej: szpitali, domów opieki społecznej i usług związanych z czasowym lub stałym pobytem dzieci i młodzieży;

- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego ustalono zaopatrzenie w ciepło budynków z sieci ciepłowniczej, po jej realizacji, lub z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem gazu przewodowego, energii elektrycznej lub wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi, z zakazem lokalizacji w obszarze planu urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii: o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię wiatru, z biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów. Ponadto, tymczasowo do czasu realizacji sieci ciepłowniczej, dopuszczono również zasilanie z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem rodzajów instalacji i paliw konwencjonalnych innych niż wymienione wyżej zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. obowiązującą obecnie uchwałą nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r., a także rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe);
- w zakresie ochrony zdrowia ludzi m.in. ustalono zaopatrzenie w wodę, w tym do celów bytowych, w oparciu o komunalne urządzenia i sieci zaopatrzenia w wodę poprzez sieć wodociągową;
- w zakresie ochrony i kształtowania funkcjonowania przyrodniczego i krajobrazu ustalono m.in.:
  - ochronę drzewa o wartościach przyrodniczo-krajobrazowych poprzez: zakaz jego uszkodzenia, a także wycięcia, za wyjątkiem dopuszczenia usunięcia tego drzewa jeżeli będzie zagrażać życiu i zdrowiu ludzi oraz zakaz utwardzania lub innego ograniczania przepustowości gleby oraz prowadzenia robót ziemnych w promieniu 1,5 m od jego pnia
  - zachowanie części powierzchni działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych:

Symbole przeznaczenia terenów	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej [%]	Powierzchnia terenów w Planie [ha]	Minimalna powierzchnia terenów stanowiących powierzchnię biologicznie czynną [ha]
1UUM, 2UUM	35	1,75	0,61
1U	35	0,24	0,08
1ZP	70	0,14	0,12
KDD, KD	0*	0,57	0
Sumy:		2,70	0,81

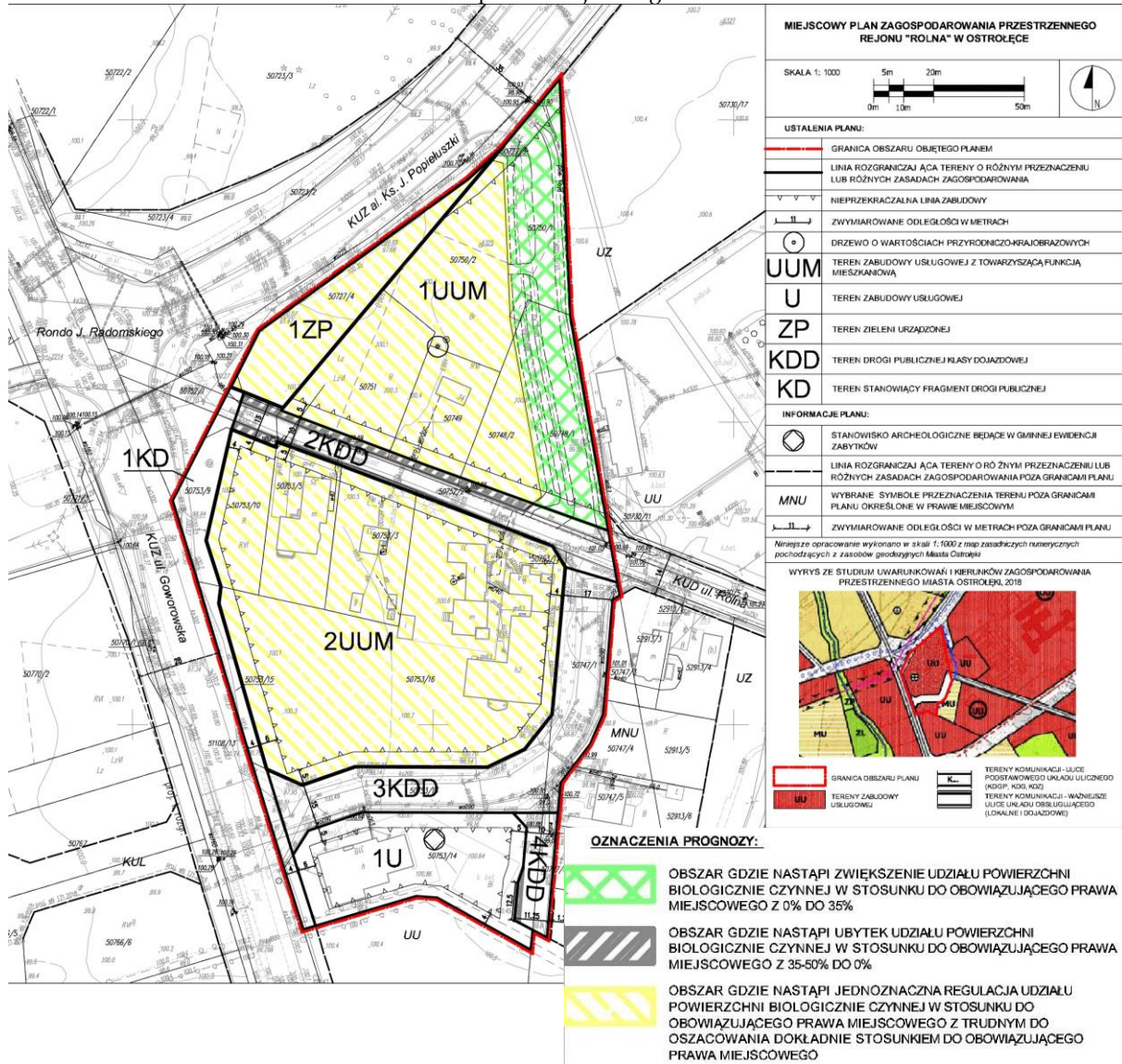
* brak określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przyjęto wartości wynikające z możliwości zagospodarowania terenu ustalonego w Planie.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Planie ustalono zachowanie minimum 0,81 ha powierzchni biologicznie czynnej, co stanowi około 30% powierzchni obszaru opracowania. W skład tych terenów będzie wchodziła powierzchnia gruntu pokryta przez zielenią towarzyszącą zabudowie. Do tej sumy nie wliczono gruntów nieutwardzonych w obrębie terenów dróg, choć i tu będą zapewne występować powierzchnie pokryte zielenią urządzoną, jak choćby zielenią przydrożną. Zatem podany powyżej minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej będzie prawdopodobnie nieco większy.

Biorąc pod uwagę ustalenia dotychczasowego planu miejscowego dopuszczono niewielkie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na terenie 1U (z minimalnego udziału 40% na 35%). Na terenach UUM i ZP brak jest możliwości określenia jednoznacznie wpływu ustaleń sporządzanego Planu na udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego, ponieważ nie został on jednoznacznie określony w tym prawie (na dominującej części terenów UUM (za wyjątkiem terenu planowanej w obowiązującym prawie miejscowym drogi) określono w obowiązującym prawie miejscowym minimalny udział pbc w przedziale od 50% do 35% w zależności od wielkości działki, a na terenie ZP nie określono udziału pbc, nie mniej dopuszczono zagospodarowanie, które może spowodować ograniczenie udziału pbc takie jak ścieżki rowerowe, dojazdy wewnętrzne, place zabaw, urządzenia infrastruktury technicznej). Niewątpliwie likwidacja w prawie miejscowym planowanej drogi łączącej al. ks. J. Popiełuszki i ul. Rolną wpłynie na ogólne zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obszarze Planu.

Biorąc pod uwagę powyższą analizę przewiduje się, że w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego dokumentu nie wystąpi znaczący ubytek udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do ustaleń obowiązującego prawa miejscowego, bądź będzie on na niewielkim poziomie – do ok. 5% powierzchni obszaru Planu.

Rys. 6. Planowana zmiana minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego

Porównując wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki dotyczące ochrony środowiska określone na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, z ustaleniami analizowanego aktu prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu uwzględniają wskazane cele.

10. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO (Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANAMI NA TE ELEMENTY)

10.1. Ocena oddziaływania projektu Planu na elementy środowiska, w tym zasoby naturalne

W sporządzanym Planie ustalono nieduże zmiany w sposobie przeznaczenia w stosunku do obowiązującego w tym obszarze prawa miejscowego. Zaproponowano korektę funkcji terenów zabudowy, ustalając większy udział zabudowy usługowej, a mniejszy udział zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (zgodnie ze stanem istniejącym i złożonymi wnioskami). Ponadto wprowadzono korektę układu komunikacyjnego – likwidując drogę łączącą al. ks. J. Popiełuszki i ul. Rolną, poszerzając ul. Rolną z 7 m do 10 m oraz „ślepy” fragment drogi 4KDD o plac do zawracania. Biorąc zatem pod uwagę planowaną korektę w przeznaczeniu terenów obszaru Planu należy stwierdzić, iż korekta ta będzie miała niewielki wpływ na stan poszczególnych elementów środowiska.

W sporządzanym Planie wprowadzono zmiany dotyczące udziału powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach jednak, tak jak wskazano we wcześniejszym rozdziale, ogółem na obszarze Planu udział tej powierzchni nie zmniejszy się lub zmniejszy się nieznacznie w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego (do ok. 5%). Nie zaplanowano natomiast zmiany maksymalnej wysokości budynków.

W związku z powyższym, w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu miejscowego, przewiduje się, biorąc pod uwagę ustalone obowiązującym planem miejscowym zagospodarowanie:

- brak zasadniczego negatywnego oddziaływania ustaleń sporządzanego Planu na powierzchnię ziemi – jej ukształtowanie i strukturę. Już obecnie ukształtowanie terenu i profil glebowy uległy w tym rejonie przekształceniu i mogą one podlegać kolejnym niewielkim zmianom zarówno w wyniku realizacji ustaleń obowiązującego prawa miejscowego jak i obecnie sporządzanego. W wyniku zmiany ustaleń prawa miejscowego nastąpi lokalnie dyslokacja intensywności oddziaływań na powierzchnię ziemi – dotyczyć to będzie m.in. mniejszej ingerencji w powierzchnię ziemi w obszarze planowanej dotychczas drogi łączącej ul. ks. J. Popiełuszki i ul. Rolną, a większej ingerencji w obszarze planowanego poszerzenia ul. Rolnej i placu do zawracania w terenie drogi 4KDD. Wszystkie te obszary charakteryzują się jednak obecnie podobnymi właściwościami powierzchni ziemi, zatem dyslokacja oddziaływań nie będzie miała zasadniczego wpływu na krajobraz;
- brak oddziaływania sporządzanego Planu na złoża kopalin, ponieważ na tym obszarze ich nie udokumentowano;
- brak lub niewielkie negatywne oddziaływanie ustaleń sporządzanego Planu na zasoby ilościowe pierwszego poziomu wód podziemnych – nie przewiduje się zasadniczo większej ingerencji w obrębie pierwszego poziomu wodonośnego – zwiększenia intensywności infrastruktury podziemnej bądź podpiwniczeń budynków (tego typu obiekty mogą działać jak dren). Przyjmując, iż nie zmniejszy się zasadniczo minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do ustaleń obowiązującego prawa miejscowego, należy stwierdzić, że ustalenia Planu nie będą miały istotnego znaczenia dla zasilania wód gruntowych (nie przewiduje się znaczącego zwiększenia w obszarze Planu odpływu powierzchniowego i zwiększenia udziału szybkiego parowania wód z powierzchni utwardzonych oraz nie przewiduje się znaczącego zmniejszenia retencji wód przez glebę i rośliny). Przyjmując natomiast wariant negatywny, tj. niewielkiego ubytku minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego, należało stwierdzić, iż w niewielkim stopniu oddziaływanie ustaleń Planu spowoduje zwiększenie ilości wód odprowadzanych do kanalizacji deszczowej i szybkiego odparowywania z powierzchni utwardzonych, a zespół opisanych czynników spowoduje dalsze lokalne ograniczenie zasilania wód gruntowych (zmniejszenie retencji gruntowej);
- brak istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń sporządzanego Planu na drugi i trzeci poziom wód podziemnych - nie przewiduje się znaczącego zwiększenia zapotrzebowania na wodę czerpaną z głębiej położonych wód podziemnych (nie przewiduje się znaczącego wzrostu intensywności zabudowy, a tym samym zwiększenia ilości osób/urządzeń korzystających z wody);
- brak bezpośredniego, negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na naturalne ciekły lub zbiorniki wodne, gdyż nie występują na analizowanym terenie. Nie zwiększy się znacząco ilość odprowadzanych, poza obszarem Planu, oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych. Tak jak w obowiązującym prawie miejscowym nie wyznaczono przebiegu rowu melioracyjnego położonego wzdłuż południowej granicy obszaru Planu, jednak zabezpieczono obszar jego lokalizacji przed zabudową wyznaczając nieprzekraczalne linie zabudowy w terenie 1U (przebieg ww. rowu nie jest również określony w prawie miejscowym poza obszarem Planu, zatem istnieje możliwość jego przebudowy na całym odcinku zgodnie z przepisami z zakresu prawa wodnego);
- brak lub niewielkie negatywne oddziaływanie ustaleń sporządzanego Planu na klimat lokalny – W wariantcie pozytywnym (braku znaczącego zwiększenia intensywności zagospodarowania) nie przewiduje się znaczącego zmniejszenia nasłonecznienia oraz zmiany wilgotności powietrza w stosunku do zmian jakie zaszłyby w przypadku realizacji ustaleń obowiązującego prawa miejscowego. W przypadku przyjęcia wariantu bardziej pesymistycznego, tj. niewielkiego ubytku udziału powierzchni biologicznie czynnej, a tym samym powstania większej powierzchni murów i dachów w obszarze Planu, nastąpi dalsze zaostrzenie cech klimatu obszarów zurbanizowanych. Opisane zmiany spowodują, szczególnie w dni bezwietrzne, dalsze obniżenie wilgotności

powietrza (w skutek ograniczenia ewapotranspiracji), a także niewielkie podwyższenie temperatury powietrza (w skutek oddawania ciepła poprzez nagrzane ściany budynków). W okresie ciszy lub słabych wiatrów w dni słoneczne, przedmiotowy obszar, wraz z pozostałymi zurbanizowanymi terenami miasta, może się intensywnie nagrzewać w ciągu dnia a w nocy to ciepło oddawać, przyczyniając się do powstawania tzw. wyspy ciepła. Niewątpliwie zachowanie terenu zieleni urządzonej w północno-zachodniej części obszaru Planu będzie jednak ograniczało opisane zjawisko.

10.2. Ocena oddziaływania projektu Planu na jakość i zagrożenia środowiska oraz zdrowie ludzi

W sporządzanym Planie nie wyznaczono nowych terenów produkcji, składów i magazynów. Biorąc zatem pod uwagę ustalenia art. 73 ust. 3 i 3a *ustawy Prawo ochrony środowiska*, w których zasadniczo wykluczono budowę zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii w obrębie zwartej zabudowy miast, poza ww. terenami przeznaczonymi do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, nie dopuszczono do lokalizację tego typu zakładów. Na całym terenie zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu. Ponadto ustalono zakaz prowadzenia działalności usługowej, która może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, za wyjątkiem działalności z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi.

W budynkach usługowych możliwa będzie realizacja przedsięwzięć o małej lub niedużej uciążliwości dla ludzi i środowiska – usług bez przesądzenia ich profilu, za wyjątkiem stacji paliw, zakładów rzemieślniczych wymagających pomieszczeń produkcyjnych większych niż 200 m², obiektów usługowych wymagających placów składowych oraz bazy pojazdów transportu towarowego, a także obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m².

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Jak wynika z zamieszczonej powyżej analizy ustaleń Planu, na terenie zabudowy nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych oraz hałasu, w szczególności ze źródeł technologicznych.

Planowana niewielka zmiana przeznaczenia, w stosunku do przeznaczenia zaplanowanego w obowiązującym prawie miejscowym, z terenów mieszkaniowo-usługowych na tereny usługowe lub usługowe z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej, może spowodować pewne zwiększenie ruchu pojazdów związanych z obsługą terenów usługowych w obszarze Planu, jak i w jego otoczeniu. W konsekwencji zwiększy się również poziom emisji zanieczyszczeń oraz hałasu komunikacyjnego. Jest to oddziaływanie skumulowane z innymi terenami w mieście i trudne do eliminacji na terenach zurbanizowanych.

W ustaleniach Planu wprowadzono zapisy dotyczące zaopatrzenia w ciepło zgodne z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce. W Planie ustalono docelowo zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej (o ile w tym rejonie miasta zostanie wybudowana) oraz ze źródeł indywidualnych z zastosowaniem jako czynniki grzewcze gazu przewodowego i energii elektrycznej lub wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW. Tymczasowo, do czasu realizacji sieci ciepłowniczej, dopuszczono także wykorzystanie innych paliw konwencjonalnych pod warunkiem stosowanie rodzajów instalacji i paliw zgodnie z przepisami odrębnymi tj. ww. uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 *ustawy Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (ewentualnie innych obowiązujących). W Planie, biorąc pod uwagę potencjalną uciążliwość związaną z użytkowaniem niektórych instalacji do wytwarzania energii ze źródeł indywidualnych, w tym niemierzalne występowanie odorów, lub oddziaływanie na krajobraz, zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru oraz z biomasy, biogazu oraz biopłynów. Nie mniej w sporządzanym prawie miejscowym wskazano możliwość dywersyfikacji źródeł energii (istnieje możliwość pozyskania indywidualnie m.in. energii słonecznej, geotermalnej, aerotermalnej). Zapisy sporządzanego dokumentu są istotne ze względu na przekroczenie w Ostrołęce poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oraz podwyższony poziom pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 wg kryteriów ochrony zdrowia, których jednym z głównych źródeł jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Powyższe ustalenia są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku

Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza, a także z postanowieniami Strategicznego Planu Adaptacji (SPA) dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 w zakresie ustaleń dotyczących: dywersyfikacji źródeł energii, w tym wykorzystania źródeł odnawialnych, czy Pakietu klimatyczno - energetycznego (przyjętego przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.) w zakresie ustaleń dotyczących redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r.

Realizacją ustaleń uchwał Sejmiku Województwa dotyczących ochrony powietrza wskazanych w rozdziale 6 jest adaptacja z obowiązującego prawa miejscowego umiarkowanie intensywnej niskiej zabudowy oraz terenu zieleni urządzonej przy drodze klasy zbiorczej (planowanej małej obwodnicy Ostrołęki). Zielen, która będzie zachowana i kształtowana na tym terenie, będzie ograniczać rozprzestrzenianie zanieczyszczeń i hałasu. Korzystne jest również ustalenie zachowania na minimum 35% terenów zabudowy powierzchni biologicznie czynnej. Będzie to również sprzyjać, aby na tych terenach została zachowana lub ukształtowana zielen, która może w przyszłości regenerować powietrze. Kompilacja ww. ustaleń Planu, a także zachowanie szerokich pasów dróg publicznych, będzie warunkować ruch powietrza - wywiewanie i rozpraszanie ewentualnych zanieczyszczeń powietrza z terenów zabudowy w okresie zimowym i stwarzać warunki do regeneracji powietrza w okresie wegetacji roślin.

W analizowanym projekcie Planu prawidłowo ustalono, że na terenach usług z towarzyszącą funkcją mieszkaniową należy przestrzegać dopuszczalnych norm hałasu zgodnie z *art. 114 ustawy Prawo ochrony środowiska* jak dla „terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej”.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń sporządzanego Planu, nie przewiduje się znaczącego podniesienia emisji zanieczyszczeń i hałasu do środowiska w stosunku do stanu wynikającego z realizacji ustaleń obowiązującego prawa lokalnego, a zatem nie przewiduje pogorszenia warunków życia ludzi tej części Ostrołęki.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

W wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu miejscowego, podobnie jak w przypadku realizacji obowiązującego na przedmiotowym obszarze prawa lokalnego, będą powstawały ścieki bytowe, wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni utwardzonych i ewentualnie ścieki technologiczne. W sporządzanym akcie prawa miejscowego wskazano obowiązek przestrzegania zasad dotyczących ochrony wód określonych w *ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne*, które w sposób kompleksowy regulują zasady mające wpływ na ograniczenie odprowadzania ścieków do wód i do ziemi.

Ustalenia projektowanego aktu prawa miejscowego docelowo powinny przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach bytowych, zanieczyszczonych wodach opadowych i roztopowych oraz ściekach technologicznych poprzez określenie zasad gospodarki ściekami. W Planie ustalono obowiązek odprowadzania ścieków bytowych do miejskiej oczyszczalni ścieków poprzez sieci kanalizacji sanitarnej, tak jak ma to miejsce obecnie. W stosunku do wód deszczowych wskazano przestrzeganie *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego*, w którym ustalono, że wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej (...) miast, powinny być oczyszczone w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, w taki sposób, aby w odpływie do odbiornika zawartość substancji zanieczyszczających była nie większa niż 100 mg/l zawiesin ogólnych, a węglowodorów ropopochodnych - nie większa niż 15 mg/l. Dla ścieków technologicznych wskazano, zaś obowiązek wstępnego oczyszczenia z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych*, w którym ustalono, że dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Takie ustalenia prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i technologicznych oraz ograniczają przenikanie nieczystości spływających z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych.

Zatem ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego gwarantują odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie ze standardami ustalonymi przepisami prawa.

Zapisy Planu silnie ograniczą możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie i wodach gruntowych. Jest to szczególnie istotne ze względu, iż teren ten znajduje się w zlewni Narwi, która

podlega ochronie przyrody. Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi miejskie poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę ze źródeł komunalnych). Wynika to m.in. z ustaleń Planu, które zapobiegają przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód. Ponadto omawiany obszar nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów miejskich. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Obecnie na analizowanym obszarze brak jest istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego (występująca w otoczeniu opracowania linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV ze względu na jej oddalenie o co najmniej 24 m od granic Planu nie oddziałuje na stan promieniowania elektromagnetycznego na analizowanym obszarze). W zmienianym prawie miejscowym nie przewiduje się realizacji w tym terenie napowietrznych linii elektroenergetycznych, które są źródłem promieniowania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami - *ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych* - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje ograniczenie lokalizowania tych inwestycji jedynie na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Sytuując powyższe instalacje należy przestrzegać ustaleń zawartych w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*. Wg powyższego rozporządzenia obszar, w obrębie którego wykazano ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne, musi być ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób trzecich.

Reasumując, należy stwierdzić, iż sporządzany Plan jest zgodny z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym i jego realizacja nie przyczyni się do zwiększenia pola elektromagnetycznego w środowisku.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

W wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu - korekty funkcji zabudowy w stosunku do obowiązującego prawa miejscowego, w kierunku zwiększenia udziału zabudowy usługowej i zmniejszenia udziału zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - przewiduje się możliwość niewielkiego wzrostu ilości wytwarzanych odpadów (w szczególności odpady opakowaniowe). Ze względu na ogólny charakter ustaleń Planu w zakresie rodzaju usług jakie mogą zostać zrealizowane na przedmiotowym obszarze, a także trudny do określenia udział zabudowy mieszkaniowej w stosunku do zabudowy usługowej, na obecnym etapie nie można stwierdzić jaki będzie udział odpadów z poszczególnych grup.

Ponadlokalne oddziaływanie ustaleń Planu w zakresie gospodarowania odpadami będzie związane m.in. z gromadzeniem ich części na składowisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania. Sposób gospodarowania odpadami w obszarze Planu musi być zgodny z zasadami obowiązującymi w mieście, a więc ze stosownymi uchwałami Rady Miasta przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez organy ochrony środowiska i są zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Podsumowując należy stwierdzić, iż ustalenia Planu prawidłowo regulują gospodarkę odpadami.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze Planu nie wyznaczono terenów przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, w obrębie których w przypadku braku wprowadzenia zakazu zgodnie z *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* można w obszarach zwartej zabudowy miast lokalizować zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

10.3. Ocena oddziaływania projektu Planu na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Mimo, iż w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu, w wariantcie negatywnym może dojść do niewielkiego ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej w obszarze opracowania, to jednak nie przewiduje się istotnego oddziaływania sporządzanego dokumentu na różnorodność biologiczną oraz rośliny i zwierzęta, biorąc pod uwagę wyznaczone w obowiązującym prawie miejscowym

przeznaczenie, które powoduje, iż w przypadku realizacji tego prawa teren ten będzie pełnił marginalną funkcję biologiczną. Również obecnie znaczna część obszaru opracowania jest zagospodarowana i jedynie część północna jest pokryta spontaniczną roślinnością, na którą jednak silnie oddziałuje antropopresja (czynniki zaburzające). Wartości przyrodnicze tej części opracowania mają więc wymiar wyłącznie miejscowy, ponieważ teren ten jest zupełnie odizolowany, poprzez tereny zabudowy i komunikacji, od położonych na terenie miasta struktur przyrodniczych.

Pozytywnym oddziaływaniem ustaleń Planu jest zachowanie terenu zieleni urządzonej z ww. spontaniczną roślinnością wysoką, a także stosunkowo wysokiego jak na tereny zabudowy usługowej udziału powierzchni biologicznie czynnej na działach budowlanych. W obrębie obszarów pokrytych roślinnością zostaną zachowane siedliska małych zwierząt współistniejących z siedzibami ludzkimi. Korzystnym jest również ustalenie zakazu zabudowy w obrębie istniejącego rowu melioracyjnego położonego wzdłuż południowej granicy Planu. Ogranicza to możliwość ingerowania w roślinność hydrofilną, w tym zadrzewienia liniowe (głównie olsz), porastające skarpy tego rowu.

Kolejnym pozytywnym oddziaływaniem jest ustalenie ochrony planistycznej dębu szypułkowego położonego w północnej części opracowania. Dąb ten wyróżnia się w lokalnym krajobrazie i będzie stanowił pozytywną dominantę przestrzenną, ponadto stanowi miejsce bytowania drobnych zwierząt.

Ustalenia Planu nie oddziałują na gatunki roślin podlegające ochronie gatunkowej, jak i typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Dyrektywie Rady 92/43/EWG, gdyż takie nie występują na analizowanym terenie i w jego sąsiedztwie.

W zakresie oddziaływania na gatunki zwierząt występujące w tym rejonie, w tym podlegające ochronie. Należy podkreślić, iż są to gatunki współistniejące z siedzibami ludzkimi. Nieduża modyfikacja przeznaczenia terenów i możliwe niewielkie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do ustaleń obowiązującego prawa miejscowego nie spowoduje zasadniczych zmian w dostępności tych terenów dla ww. gatunków zwierząt. Będą to nadal tereny, głównie czasowego ich bytowania.

Brak jest również wpływu realizacji ustaleń Planu na System Przyrodniczy Miasta, ponieważ omawiany teren nie znajduje się w jego zasięgu, jak również z nim nie sąsiaduje, a ustalone w Planie zasady ochrony środowiska gwarantują, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska w obrębie tego systemu. Przedmiotowy obszar nie jest położony w obrębie innych – regionalnych, krajowych, czy europejskich płatów i korytarzy ekologicznych.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Jak określono w rozdziale 9.1 w odległości około 1,3 km na południowy zachód od terenu Planu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014, zaś w odległości około 3,3 km znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy** PLB140005. Obszary te są miejscem bytowania i migracji ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, które są przede wszystkim związane z siedliskami dolin rzecznych - łąk, zadrzewień nadwodnych, piaszczystych łąk nadrzecznych a także starorzeczy.

Obszar opracowania, choć obecnie lokalnie niezabudowany (zgodnie z obowiązującym prawem miejscowym jest tu możliwa realizacja zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rozbudowa układu komunikacyjnego), stanowi krajobraz miejski, o ograniczonym funkcjonowaniu biologicznym. Ze względu na odmienny krajobraz terenu opracowania i analizowanych obszarów Natura 2000, przedzielenie terenu opracowania i obszarów chronionych zabudową miasta Ostrołęki, a w przypadku obszaru Doliny Omulwi i Płodownicy stosunkowo duże oddalenie od omawianego terenu opracowania, realizacja ustaleń Planu nie będzie w sposób istotny wpływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Realizacja ustaleń sporządzanego dokumentu planistycznego nie przyczyni się również do zwiększenia poziomu zagrożeń wymienionych w Planie zadań ochronnych dla ptaków, będących przedmiotem ochrony w ww. obszarach Natura 2000, w tym nie przyczyni się do zwiększenia penetracji rekreacyjnej terenów dolinnych.

Jedynym zagrożeniem, na które realizacja ustaleń sporządzanego Planu może mieć potencjalnie wpływ, jest zagrożenie zanieczyszczenia wód rzeki w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi. Jak wskazano we wcześniejszym rozdziale 10.2 (podrozdział: *Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb*) w Planie prawidłowo określono zabezpieczenia jakości wód odprowadzanych do gruntu i wód. Realizacja sporządzanego Planu nie będzie również wpływać

w sposób istotny na zmiany ilości wód odprowadzanych do zlewni Narwi. Tym samym analizowany dokument nie będzie wpływał na zmianę warunków siedliskowych gatunków podlegających ochronie w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”.

W prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń Planu na tereny sąsiednie. Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać, poza wspomnianym wyżej ograniczeniem możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód, ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej (rozdział 10.2, podrozdział: *Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu*).

Reasumując nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń sporządzanego Planu powodowała pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszary Natura 2000, wpływała negatywnie na gatunki będące przedmiotem ochrony w tych obszarach oraz powodowała zmniejszenie integralności tych obszarów lub ich powiązań z otoczeniem.

10.5. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- teren Planu nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, jak również w obszarze narażonym na czasowe podtopienia związane z wysokim poziomem wody gruntowej. Ustalenia Planu nie spowodują również zwiększenia zagrożenia powstania lokalnych obszarów podtopień na terenie opracowania, jak i w jego otoczeniu (m.in. ze względu na istniejące warunki gruntowo-wodne);
- teren Planu nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemi – nie występują one tu obecnie, jak również nie przewiduje się występowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemi w przyszłości;
- na terenie Planu nie występuje podwyższone zagrożenie pożarowe związane z obecnością suchych terenów leśnych (lasów iglastych) lub łatwopalnej zabudowy;
- nakaz zaopatrzenia w wodę z instalacji miejskiej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości;
- regulacja gospodarki ściekami oraz odpadami w Planie zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń związanych z realizacją tego dokumentu planistycznego, do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia miejskie, poza obszarem Planu;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na jego terenie urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań;
- ustalenia Planu gwarantują dotrzymanie norm promieniowania elektromagnetycznego w środowisku na terenach gdzie przebywają ludzie;
- nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

Reasumując – docelowo nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na ludzi na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na krajobraz, zabytki, dobra materialne

W obszarze Planu brak jest obiektów o wysokich walorach krajobrazu kulturowego, w tym wpisanych do rejestru, bądź ewidencji zabytków. Znajduje się tu natomiast stanowisko archeologiczne będące w Gminnej Ewidencji Zabytków. W stosunku do stanowisk archeologicznych obowiązują przepisy *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, określające zasady wykonywania robót budowlanych na ich terenie. W Planie miejscowym wskazano lokalizację ww. stanowiska archeologicznego oraz obowiązek przestrzegania przepisów ww. prawa powszechnego.

Plan miejscowy, zgodnie z obowiązującą aktualnie wersją *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, nie określa zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. W zakresie więc kształtowania jakości krajobrazu Plan podstawowo odnosi się do sytuowania gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i ewentualnie pokrycia dachów.

W wyniku realizacji sporządzanego Planu powstanie zabudowa o gabarytach takich samych jak ustalono w obowiązującym Planie. Ponadto w sporządzanym Planie zostały określone również zasady kształtowania przestrzeni takie jak:

- zakazano lokalizacji obiektów tymczasowych, za wyjątkiem obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. zaplecza budowy) oraz sezonowych ogrodów kawiarnianych;
- ustalono maksymalną wysokość budynków usługowych i mieszkalnych jednorodzinnych oraz budowli - 12 m;
- ustalono maksymalną wysokość budynków garażowych – 6 m;
- ustalono maksymalną wysokość obiektów małej architektury - 3 m;
- określono geometrię dachu - dachy płaskie lub pochyle: dwu lub wielospadowe o jednakowym kącie nachylenia głównych połąci dachowych w granicach od 25° do 45°;
- określono kolorystykę elewacji: na powierzchniach tynkowanych i wykonanych z betonu barwionego obowiązuje stosowanie kolorów według systemu NCS o odcieniach posiadających do 20% domieszki czerni oraz nie przekraczające 20% nasycenia koloru; dopuszcza się stosowanie odcieni spoza ww. przedziałów barw na fragmentach ścian budynków usługowych nieprzekraczających 30% powierzchni danej elewacji. Ww. ustalenia nie dotyczą materiałów elewacyjnych w kolorach dla nich naturalnych takich jak aluminium, miedzi, stali nierdzewnej, szkła, drewna, betonu, ceramiki, kamienia;
- określono kolorystykę i pokrycie dachu pochylego: pokrycie blachą, z zakazem blachy trapezowej, oraz dachówką ceramiczną, bitumiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniach: czerwieni, brązu, szarości i grafitowym.

Jak wynika z powyższego zestawienia planuje się, tak jak w obowiązującym planie, zabudowę stosunkowo niską, o gabarytach korespondujących z istniejącą zabudową i o stonowanej kolorystyce elewacji. Planowana forma zabudowy będzie wpisywała się pozytywnie w istniejący krajobraz kulturowy. Dodatkowo ustalenie w Planie udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 35% na terenach zabudowy oraz zachowanie terenu zieleni urządzonej będzie warunkowało możliwość kształtowania na tym terenie zieleni urządzonej, która wpłynie harmonizująco na krajobraz. Pozytywnie na krajobraz będzie wpływać również zachowanie lokalnej dominanty w postaci dębu szypułkowego na terenie 1UUM.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 150 km od wschodniej granicy kraju, ok. 140 km do północnej granicy, ok. 410 km do południowej granicy i ok. 480 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu wynika, iż ustalenia te nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane wejściem w życie ustaleń sporządzanego Planu przekształcenia środowiska przyrodniczego ograniczają się do niedużych przekształceń w stosunku do stanu istniejącego i zmian, które zaszłyby w przypadku dalszej realizacji obowiązującego prawa miejscowego. Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń Planu na środowisko i zdrowie ludzi, w tym w szczególności na tereny cenne przyrodniczo występujące w otoczeniu Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000: Dolina Dolnej Narwi oraz Doliny Omulwi i Płodownicy. W Planie dopuszczono korektę funkcji zabudowy i układu komunikacyjnego w obszarze, który obecnie jest w dużej części zagospodarowany w postaci terenów zabudowy i komunikacji oraz może jeszcze zostać przekształcony antropogenicznie w wyniku dalszej realizacji ustaleń obowiązującego prawa miejscowego.

W niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, które należy wprowadzić do ustaleń Planu. Wynika to z faktu, iż sporządzona Prognoza stanowi integralny element Planu miejscowego i w związku z tym większość ewentualnych korekt, mających na celu minimalizację zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego, było wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy. Biorąc pod uwagę dostępne środki, istniejące zagospodarowanie oraz uwarunkowania prawne, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki oraz obowiązujący plan miejscowy z 2007 r., ograniczono do minimum niekorzystne skutki realizacji ustaleń Planu na środowisko. W prognozie stwierdzono więc brak istotnych negatywnych oddziaływań będących rezultatem realizacji ustaleń

Planu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w mieście Ostrołęka obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Z tego również względu nie proponuje się działań kompensacyjnych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Proгноza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Rolnej” w Ostrołęce, jako element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOŚ-III.411.357.2018.JD z dn. 07.01.2019 r.) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce (pismo nr: ZNS.470.29.2018 z dn. 19.11.2018 r.). Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego, Programu ochrony środowiska, Planu gospodarki odpadami, wizji terenowej, a także sytuacja planowana w obowiązujących aktach prawa miejscowego i dokumentach planistycznych scharakteryzowana w prognozach oddziaływania na środowisko. W trakcie opracowywania prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych oraz z dostępnych publikacji i dokumentów.

Planem został objęty obszar położony w rejonie ulic: Goworowskiej, ks. Jerzego Popiełuszki i Rolnej w Ostrołęce, o powierzchni około 2,7 ha. Przedmiotowy obszar obecnie jest w dużej części zagospodarowany w postaci terenów zabudowy usługowej i mieszkaniowej oraz układu komunikacyjnego. W części północnej znajduje się teren porośnięty przez roślinność spontaniczną, która zarosła teren zabudowań dawnego gospodarstwa rolnego. Obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie erozyjno-akumulacyjnej równiny sandrowej o pochodzeniu wodno-lodowcowym, gdzie wierzchnią warstwę utworów powierzchniowych stanowią piaski wodnolodowcowe, położone na glinach zwałowych lub lokalnie na mułkach, piaskach lub iłach, a także nasypy antropogeniczne. Na terenie opracowania nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych. Rzeka Narew położona jest na zachód od omawianego terenu i oddalona od niego o około 2,3-2,4 km. Pierwotnie zwierciadło wód gruntowych występowało na tym terenie na głębokości około 2-3 m p.p.t, w wyniku antropopresji mogło jednak ulec obniżeniu. Omawiany teren nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, jak również nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemnych.

Obszar Planu nie jest położony w obszarowej formie ochrony przyrody, jak również nie występują na jego terenie obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W odległości około 1,3 km od jego granic znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014, zaś w odległości ok. 3,3 km położony jest **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy** PLB140005.

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie miejskim i dotyczą:

- przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowo-wodnych - nastąpiły tu lokalne zmiany warunków tlenowych podłoża (ubijanie gruntu, zmiana struktury) oraz obniżenie zwierciadła wód gruntowych w wyniku odwodnienia terenu przez sieci kanalizacji deszczowej, a także inne elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków (które mają działanie drenujące). Mały udział zieleni wysokiej w południowej i środkowej części opracowania wpływa na zmniejszenie predyspozycji tego terenu do retencjonowania wód opadowych, a zespół opisanych czynników powoduje przyspieszenie odpływu tych wód do wód powierzchniowych;
- zanieczyszczenia wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem ścieków sanitarnych, technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta;
- przekroczenia standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Przyczyną podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w pyłe jest emisja zanieczyszczeń z kotłów indywidualnych (tzw. niska emisja), z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń. Zawartość ozonu w powietrzu jest uwarunkowana wysokością temperatury - im temperatura wyższa tym ta zawartość jest większa;
- występowania obszarów potencjalnie narażonych na podwyższony poziom hałasu związany z ruchem pojazdów na drogach publicznych klasy zbiorczej - aleji ks. J. Popiełuszki i ulicy Goworowskiej;
- redukcji i przekształcenia zbiorowisk roślinnych w kierunku dominacji roślinności kultywowanej lub ruderalnej, na które oddziałują silnie czynniki zaburzające, oraz ubożego gatunkowo świata zwierząt (występowanie gatunków bytujących w krajobrazie miejskim).

Przedmiotowy obszar znajduje się w obrębie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płd. – Goworowska” w Ostrołęce z 2007 r. Plan ten wyznacza na omawianym obszarze: tereny zabudowy usługowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, komunikacji i zieleni urządzonej.

Planowane zmiany w prawie miejscowym dotyczą niewielkiej korekty przeznaczenia terenu (udziału na poszczególnych terenach zabudowy funkcji mieszkaniowej i usługowej), rodzaju usług, które mogą być realizowane na przedmiotowym terenie oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się generalnej zmiany przeznaczenia terenów oraz maksymalnej wysokości zabudowy. W sporządzanym Planie zaadaptowano z obowiązującego prawa miejscowego teren zieleni urządzonej oraz część układu drogowego. Odstąpiono od planowania północnego fragmentu drogi 29KUL (pomiędzy al. Ks. J. Popiełuszki a ul. Rolną) oraz zaplanowano poszerzenie ul. Rolnej tak, aby spełniała wymagania dla dróg publicznych. Szerokość pozostałych dróg została zaadaptowana zgodnie ze stanem istniejącym lub planowanym w dotychczasowym planie miejscowym.

W celu ochrony wartości środowiska i kształtowania dobrych warunków życia mieszkańców, w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony stanu sanitarnego powietrza, ochrony klimatu akustycznego, gospodarki odpadami stałymi, a także ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu.

Ustalenia Planu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi miasta określonymi w „Opracowaniu ekofizjograficznym” oraz są zgodne ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki. Regulacje sporządzanego dokumentu uwzględniają obowiązujące akty prawne dotyczące ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego. W sposób prawidłowy ograniczono źródła emisji zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza.

Przewiduje się, że zmiany stanu jakości i zasobów środowiska wywołane realizacją sporządzanego Planu, będą dla wielu elementów środowiska niewielkie, ze względu na istniejący sposób zagospodarowania tego terenu oraz planowany w dotychczasowym prawie miejscowym. Skutki realizacji ustaleń sporządzanego Planu nie zagrażają funkcjonowaniu przyrodniczemu na otaczających terenach - w tym obszarom podlegającym ochronie przyrody - Obszarom Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Narwi czy Doliny Omulwi i Płodownicy. Nie przewiduje się wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami Polski. W związku z realizacją ustaleń Planu nie nastąpi uszczuplenie terenów zajętych przez wartościowe zbiorowiska roślinne, a także miejsc bytowania zwierząt, w stosunku do stanu istniejącego i dopuszczonego obowiązującym planem miejscowym.

Plan ustala również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- utrzymanie wysokiego jak na tereny zabudowy usługowej udziału powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej oraz ustalenie zachowania terenu zieleni urządzonej, co będzie umożliwiać zachowanie funkcjonowania przyrodniczego na tym terenie,
- wprowadzenie zasad służących ochronie powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem (obowiązek podłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej lub wykorzystanie w indywidualnych źródłach zaopatrzenia w ciepło instalacji i paliw zgodnych z obowiązującymi przepisami m.in. gazu przewodowego, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii),
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych: m.in. ustalenie odprowadzania ścieków bytowych poprzez przewody kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków,
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem poprzez ustalenie obowiązku traktowania terenów UUM jako: „terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej” w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu Planu - negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów - w niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań łagodzących oddziaływanie na środowisko, które należy wprowadzić w projekcie Planu.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w otoczeniu obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych oraz kompensujących.

Załącznik nr 1

Oświadczenie kierującego zespołem autorskim Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako osoba kierująca zespołem autorskim sporządzającym Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Rolnej” w Ostrołęce spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.) – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW na kierunku Architektura Krajobrazu oraz posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracy w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko, jak również brałam udział w przygotowaniu ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Warszawa, dn. 04.07.2019 r.

.....